

**Kirjalik teave, mis käsitleb ühise laiaulatusliku tegevuskava alusel
tühistamisele kuuluvaid ELi sanktsioone**

Brüssel, 23. jaanuar 2016

1. Sissejuhatus

1.1. Taustteave ja lühikirjeldus

Käesolev kirjalik teave¹ avaldatakse kooskõlas E3/EL+3 riikide ja Iraani Islamivabariigi vahelises ühises laiaulatuslikus tegevuskavas sisalduva vabatahtlikult võetud kohustusega anda asjakohaseid suuniseid ühise laiaulatusliku tegevuskava kohaselt tühistamisele kuuluvaid sanktsioone või piiravaid meetmeid käsitlevate üksikasjade kohta².

Käesoleva kirjaliku teabe eesmärk on anda kõigile huvitatud pooltele praktilist teavet selle kohta, millised on ühises laiaulatuslikus tegevuskavas sisalduvad kohustused seoses sanktsioonide tühistamisega, milliseid meetmeid on ELi tasandil võetud nende kohustuste täitmiseks ning millised on selle protsessi erinevad praktilised etapid.

Käesolevas dokumendis esitatud teave põhineb eeldusel, et ühise laiaulatusliku tegevuskavaga ette nähtud kohustusi täidavad kõik tegevuskava pooled.

Ameerika Ühendriigid (edaspidi „USA”) on samuti välja andnud võrdväärseid USA suuniseid seoses USA kehtestatud sanktsioonide tühistamisega vastavalt ühisele laiaulatuslikule tegevuskavale.

Käesolev kirjalik teave on liigendatud järgmiselt.

- 1. jaos tutvustatakse ühise laiaulatusliku tegevuskava ülesehitust.
- 2. jaos kirjeldatakse sanktsioonidega seoses ühise laiaulatusliku tegevuskava alusel võetud kohustuste täitmise ajakava (rakenduskava).
- 3. jaos esitatakse rakendamise päeval ühise laiaulatusliku tegevuskava alusel tühistatud sanktsioonide üksikasjalik kirjeldus.

---

¹ Käesolev kirjalik teave ei ole õiguslikult siduv ja on koostatud üksnes informatiivsel otstarbel.

² ELi õigusaktides kasutatakse mõiste „sanktsioonid” asemel mõistet „piiravad meetmed”. Käesolevas kirjalikus teabes kasutatakse mõisteid „sanktsioonid” ja „piiravad meetmed” sünonüümidena.

- 4. jaos antakse ülevaade asjakohasest ELi õigusraamistikust.
- 5. jaos esitatakse üksikasjalik teave nende ELi sanktsioonide või piiravate meetmete kohta, mis jäävad jõusse pärast rakendamise päeva. See jagu sisaldab ka hankekanali lühikirjeldust.
- 6. jaos esitatakse väljaspool tuumaenergiavaldkonda kehtestatud ELi sanktsioonid, mis jäävad jõusse, sest need ei ole ühise laiaulatusliku tegevuskavaga hõlmatud.
- 7. jaos käsitletakse ühise laiaulatusliku tegevuskavaga seotud praktilisi aspekte küsimuste ja vastuste vormis. Selles jaos esitatud teave saadi ELi liikmesriikidelt, äriühingutelt ja teistelt huvitatud pooltelt.
- 8. jaos loetletakse peamised viitedokumendid ja esitatakse asjakohased lingid.

1.2. Ühise laiaulatusliku tegevuskava tutvustus

14. juulil 2015 jõudsid E3/EL+3 (Hiina, Prantsusmaa, Saksamaa, Venemaa Föderatsioon, Ühendkuningriik ja Ameerika Ühendriigid koos Euroopa Liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindajaga) ja Iraani Islamivabariik kokkuleppele ühises laiaulatuslikus tegevuskavas. Nimetatud ühise laiaulatusliku tegevuskava täieliku rakendamise tagatakse, et Iraani tuumaprogramm on täielikult rahumeelne.

Ühine laiaulatuslik tegevuskava annab võimaluse tühistada kõik Iraani tuumaprogrammiga seotud ÜRO Julgeolekunõukogu sanktsioonid ning mitmepoolsed³ ja riiklikud sanktsioonid. Ühise laiaulatusliku tegevuskava täitmine toimub etappidena ning tegevuskava sisaldab vastastikuseid kohustusi, nagu nendes kokku lepiti, ning selle on heaks kiitnud ÜRO Julgeolekunõukogu⁴.

³ Ühises laiaulatuslikus tegevuskavas ja käesolevas kirjalikus teabes hõlmab mõiste „mitmepoolsed sanktsioonid“ ka ELi piiravaid meetmeid.

⁴ ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioon 2231 (2015), mille julgeolekunõukogu võttis vastu 20. juulil 2015.

ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooniga 2231 (2015) kiidetakse heaks ühine laiaulatuslik tegevuskava ning kutsutakse tungivalt üles seda täielikult rakendama tegevuskavas kindlaks määratud ajakava alusel. Resolutsiooniga kutsutakse kõiki liikmesriike ning piirkondlikke ja rahvusvahelisi organisatsioone üles võtma asjakohaseid meetmeid eesmärgiga toetada ühise laiaulatusliku tegevuskava rakendamist, sealhulgas võttes meetmeid, mis on kooskõlas ühises laiaulatuslikus tegevuskavas ja resolutsioonis esitatud rakenduskavaga, ning hoidudes tegevusest, mis kahjustab ühise laiaulatusliku tegevuskava kohaste kohustuste täitmist.

1.3. Ühise laiaulatusliku tegevuskava ülesehitus

Ühine laiaulatuslik tegevuskava sisaldab üldosa, milles käsitletakse kokkuleppe põhilisi sisukorrapunkte: preambul ja üldsätted, tuumaenergiaalane tegevus, sanktsioonid, rakenduskava ja vaidluste lahendamise mehhanism. Tegevuskaval on viis lisa⁵. Käesoleva kirjaliku teabe seisukohast on olulised II lisa (sanktsioonid) ja V lisa (rakenduskava). II lisaga nähakse täpselt ette, millised sanktsioonid tühistatakse, ning V lisas kirjeldatakse ühise laiaulatusliku tegevuskava rakendamise ajakava ja märgitakse, millise sündmuse toimumise korral / millisel ajahetkel sanktsioonid tühistatakse.

IV lisas käsitletakse ühise laiaulatusliku tegevuskava rakendamise jälgimiseks ja ühises laiaulatuslikus tegevuskavas kindlaks määratud ülesannete täitmiseks loodud ühiskomisjoni rolli. Ühiskomisjon tegeleb ka ühise laiaulatusliku tegevuskava rakendamisest tulenevate küsimustega. IV lisa põhjal loodi riigihangete töörühm ja sanktsioonide tühistamise rakendamise töörühm. Kõrge esindaja tegutseb ühiskomisjoni ja mõlema töörühma koordinaatorina.

Rahvusvahelisel Aatomienergiaagentuuril (IAEA) on oluline ja sõltumatu roll ning agentuuril palutakse jälgida ja kontrollida ühises laiaulatuslikus tegevuskavas üksikasjalikult esitatud vabatahtlike tuumaenergiaalaste meetmete rakendamist. IAEA annab juhatajate nõukogule ja ÜRO Julgeolekunõukogule korrapäraselt ajakohast teavet.

---

⁵ I lisa – Tuumaenergiaalased meetmed; II lisa – Sanktsioonidega seoses võetud kohustused; III lisa – Tsiviilotstarbeline tuumaenergiaalane koostöö; IV lisa – Ühiskomisjon; ning V lisa – Rakenduskava.

2. Ajakava

Ühise laiaulatusliku tegevuskava V lisa sisaldab rakenduskava, milles kirjeldatakse tegevuskava kohaselt toimuva tegevuse etappe ja nende ajalist järjestust. Selles protsessis eristatakse viit peamist versteposti: lõpuleviimise päev, vastuvõtmise päev, rakendamise päev, üleminekuaja lõppemise päev ja ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni kehtivuse lõppemise päev.

2.1. Lõpuleviimise päev

Lõpuleviimine leidis aset 14. juulil 2015, mil ühise laiaulatusliku tegevuskava üle peetud läbirääkimised viidi edukalt lõpule ja tulemuse kiitsid heaks E3/EL+3 riigid ja Iraan. Pärast seda sündmust võttis ÜRO Julgeolekunõukogu 20. juulil 2015 vastu resolutsiooni 2231 (2015). Samal päeval võttis Euroopa Liidu Nõukogu vastu oma järeldused, milles avaldas ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioonile 2231 (2015) täielikku toetust⁶.

2.2. Vastuvõtmise päev

Ühine laiaulatuslik tegevuskava jõustus selle vastuvõtmise päeval, s.t 18. oktoobril 2015. Iraan alustas oma tuumavaldkonna kohustuste täitmist. Euroopa Liit ja Ameerika Ühendriigid alustasid vajalike ettevalmistuste tegemist tuumavaldkonna sanktsioonide tühistamiseks kooskõlas ühise laiaulatusliku tegevuskavaga.

Euroopa Liit võttis vastu õigusaktid, mida on vaja, et kooskõlas ühise laiaulatusliku tegevuskavaga⁷ tühistada kõik Iraani tuumaprogrammiga seoses kehtestatud ELi majandus- ja finantssanktsioonid⁸. 18. oktoobril 2015 vastu võetud ELi õigusaktide pakett jõustus alles rakendamise päeval (16. jaanuaril 2016)⁹.

⁶ <http://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2015/07/20-fac-iran/>

⁷ Nagu on täpsustatud ühise laiaulatusliku tegevuskava V lisa punktis 16.1.

⁸ Lisateave ELi õigusaktide kohta on esitatud õigusraamistikku käsitlevas 4. jaos.

⁹ Lisateave ELi õigusaktide kohta on esitatud õigusraamistikku käsitlevas 4. jaos.

2.3. Rakendamise päev

Rakendamine toimus 16. jaanuaril 2016, kui IAEA kontrollis Iraani tuumaenergiaalaste meetmete rakendamist¹⁰ ning samaaegselt võtsid E3/EL+3 riigid meetmeid¹¹ ühise laiaulatusliku tegevuskavaga võetud kohustuste kohaselt.

Rakendamise päeval esitas IAEA peadirektor IAEA juhatajate nõukogule ja ÜRO Julgeolekunõukogule aruande, milles kinnitatakse, et Iraan on võtnud ühise laiaulatusliku tegevuskava V lisa punktides 15.1–15.11 osutatud meetmed, ning Iraani tuumaprogrammiga seoses kehtestatud ELi majandus- ja finantssanktsioonid¹² tühistati. Samal päeval avaldas Euroopa Liit *Euroopa Liidu Teatajas* õigusakti ja sellega seotud märkuse, mille eesmärk oli kinnitada, et tuleks kohaldada vastuvõtmise päeval vastu võetud õigusakti¹³. Tühistatud sanktsioone käsitlevad üksikasjad on esitatud käesoleva kirjaliku teabe 4. jaos.

Rakendamise päeval asendati Iraanile 2013. aasta ajutise kokkuleppega (ühine tegevuskava)¹⁴ võimaldatud sanktsioonide piiratud leevendamine kõigi Iraani tuumaprogrammiga seoses kehtestatud majandus- ja finantssanktsioonide tühistamisega kooskõlas ühise laiaulatusliku tegevuskavaga.

---

¹⁰ Nagu on täpsustatud ühise laiaulatusliku tegevuskava V lisa punktis 15.

¹¹ Nagu on täpsustatud ühise laiaulatusliku tegevuskava V lisa punktides 16 ja 17.

¹² Nagu on täpsustatud ühise laiaulatusliku tegevuskava V lisa punktides 16.1–16.4.

¹³ ELT L 274, 18.10.2015, lk 1; vt otsuse (EL) 1863/2015 artikkel 2.

¹⁴ Ühise tegevuskava kohaselt peatas EL 20. jaanuaril 2014 naftakeemiatoodete, kulla ja väärismetallidega seoses kehtestatud sanktsioonid ning Iraani toornafta müügi ja laevadega seotud kindlustus- ja transporditeenuste osutamisele seatud keelud. Iraani ja Iraanist tehtavatele rahaülekannetele kehtestatud piirmäärasid suurendati.

2.4. Üleminekuaja lõppemise päev

Üleminekuage lõpeb pärast kaheksa aasta möödumist vastuvõtmise päevast (18. oktoobril 2023) või varem, kui IAEA peadirektor esitab IAEA juhatajate nõukogule ja samaaegselt ÜRO Julgeolekunõukogule aruande, milles märgitakse, et IAEA on jõudnud järeldusele, et kogu Iraanis asuvat tuumamaterjali kasutatakse rahumeelsel otstarbel (üldine järeldus). Sellel päeval tühistab EL massihävitusrelvade levikuga seotud sanktsioonid,¹⁵ sealhulgas relvade ja raketitehnoloogia ning seonduvate loenditega seotud sanktsioonid. Üleminekuaja lõppemise päeval lõpetatakse kõigi nende nõukogu otsuse 2010/413/ÜVJP sätete kohaldamine, mille rakendamine peatati rakendamise päeval.

2.5. ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni kehtivuse lõppemise päev

ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni kehtivus lõpeb pärast kümne aasta möödumist vastuvõtmise päevast. Resolutsiooni kehtivuse lõppemise päeval lõpetatakse kõigi ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni 2231 (2015) sätete kohaldamine ja julgeolekunõukogu viib lõpule Iraani tuumaküsimuse arutamise; EL tühistab kõik allesjäänud tuumavaldkonna piirangud ja lõpetab asjaomaste õigusaktide kohaldamise¹⁶.

2.6. Vaidluste lahendamise mehhanism

Ühise laiaulatusliku tegevuskavaga nähakse ette konsultatsiooniprotsess juhaks, kui üks tegevuskavas osalejatest usub, et kokkulepitud kohustusi ei ole täidetud. Ühises laiaulatuslikus tegevuskavas osalejad püüavad küsimuse lahendada tegevuskavas sätestatud korra alusel¹⁷. Kui protsessi lõpuks ei ole küsimusele leitud lahendust, mis rahuldaks kaebuse esitanud osalejat, ja kõnealune osaleja leiab, et tegemist on ühise laiaulatusliku tegevuskavaga ette nähtud kohustuste jämeda rikkumisega, võib ta teavitada sellest ÜRO Julgeolekunõukogu.

---

¹⁵ Nagu on täpsustatud ühise laiaulatusliku tegevuskava V lisa punktides 20.1–20.4.

¹⁶ Need piirangud hõlmavad käesoleva dokumendi punktis 5.2 kirjeldatud hankekanalit.

¹⁷ Nagu on täpsustatud ühise laiaulatusliku tegevuskava punktides 36 ja 37.

ÜRO Julgeolekunõukogu paneb oma kodukorra kohaselt hääletusele resolutsiooni jätkata sanktsioonide tühistamist. Kui sellist resolutsiooni ei võeta vastu 30 päeva jooksul pärast teavituse saamist, kohaldatakse taas asjakohaseid ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioone (taastatakse vana kord),¹⁸ välja arvatud juhul, kui ÜRO Julgeolekunõukogu otsustab teisiti.

Meetmete taaskehtestamise puhuks on ühise laiaulatusliku tegevuskava punktis 37 ja ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni 2231 (2015) punktis 14 sätestatud, et ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioone „ei kohaldata tagasiulatuvalt nende lepingute suhtes, mis sõlmiti mis tahes poole ja Iraani riigi või Iraani üksikisikute ja üksuste vahel enne kohaldamise kuupäeva, tingimusel et selliste lepingute alusel kavandatav tegevus ja nende lepingute täitmine on kooskõlas ühise laiaulatusliku tegevuskavaga ning varasemate ja kehtivate ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioonidega”.

Ühise laiaulatusliku tegevuskava sätetele¹⁹ tuginedes tuleb märkida, et kõik tegevuskava pooled on otsusekindlalt valmis hoiduma mis tahes tegevusest, mida võib käsitada kohustuste täitmata jätmisena, ning vältima sanktsioonide taaskehtestamist, kohaldades vaidluste lahendamise mehhanismi.

- ELi sanktsioonide taaskehtestamine (vana korra taastamine)

Kui Iraan on jätnud olulisel määral täitmata ühise laiaulatusliku tegevuskavaga talle ette nähtud kohustused ja pärast seda, kui on ära kasutatud kõik vaidluste lahendamise mehhanismi kohased võimalused, taaskehtestab Euroopa Liit tühistatud ELi sanktsioonid (taastab vana korra). Vana korra taastamiseks võtab Euroopa Liidu Nõukogu vastu otsuse, mis põhineb Euroopa Liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja, Prantsusmaa, Saksamaa ja Ühendkuningriigi soovitusel. Vastavalt nõukogu 18. oktoobri 2015 avaldusele²⁰ ja tavapärasele piiravate meetmete vastuvõtmist käsitlevale ELi korrale taaskehtestatakse sellise otsusega kõik Iraani tuumaprogrammiga seotud ELi sanktsioonid, mis on peatatud ja/või lõpetatud.

---

¹⁸ ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioonid 1696 (2006), 1737 (2006), 1747 (2007), 1803 (2008), 1835 (2008), 1929 (2010) ja 2224 (2015).

¹⁹ Vt ühise laiaulatusliku tegevuskava punkt 28.

²⁰ ELT C 345, 18.10.2015, lk 1.

Sanktsioone ei kohaldata tagasiulatuvalt. ELi sanktsioonide taaskehtestamise korral on kooskõlas ühise laiaulatusliku tegevuskavaga sanktsioonide leevendamise ajal sõlmitud lepingute täitmine lubatud, et äriühingutel oleks võimalik oma tegevus lõpetada, tingimusel et kõnealuseid lepinguid täidetakse kooskõlas varasemate, sanktsioonide algse kehtestamise ajal kehtinud sätetega²¹. Üksikasjalikud andmed varasemate lepingute täitmiseks võimaldatava aja kohta esitatakse ELi sanktsioonide taaskehtestamist käsitlevates õigusaktides.

Näiteks, investeerimisega seotud sanktsioonide taaskehtestamise korral ei oleks tagasiulatuvalt hõlmatud investeringud, mis tehti enne vana korra taastamist, ning enne sanktsioonide taaskehtestamist sõlmitud investeerimislepingute täitmine on lubatud tingimusel, et see toimub kooskõlas varasemate, sanktsioonide algse kehtestamise ajal jõus olnud sätetega.

Lepingud, mille sõlmimine oli lubatud sanktsioonide kehtimise ajal, ei ole taaskehtestatud sanktsioonidega hõlmatud.

---

²¹ Sanktsioonide leevendamise ajal lubatud tegevusi on täiendavalt üksikasjalikult kirjeldatud käesoleva dokumendi 3. jaos.

3. Rakendamise päeval tühistatud sanktsioonide kirjeldus

3.1. Euroopa Liidu poolt rakendamise päeval tühistatud sanktsioonid

Rakendamise päeval, 16. jaanuaril 2016, tühistas EL kõik majandus- ja finantssanktsioonid,²² mille ta oli Iraani tuumaprogrammiga seoses kehtestanud. Nende sanktsioonide tühistamise tulemusena on rakendamise päevast alates lubatud järgmised, sealhulgas seotud tegevused²³.

- Finants-, pangandus- ja kindlustusalased meetmed

Tühistatakse Iraani ja Iraanist tehtavate rahaülekannetega seotud keeld (sealhulgas teavitamise ja loa taotlemise kord). Sellest tulenevalt on alates rakendamise päevast lubatud teha rahaülekandeid ELi isikute, üksuste või asutuste, sealhulgas ELi finantseerimis- ja krediidasutuste ning loetellu mitte kantud Iraani isikute, üksuste või asutuste, sealhulgas Iraani finantseerimis- ja krediidasutuste²⁴ vahel ning lõpetatakse rahaülekanneteks loa taotlemise või sellistest ülekannetest teavitamise nõude kohaldamine.

Lubatud on pangandustegevus, näiteks uute korrespondentpangasuhete loomine ning loetellu mitte kantud Iraani pankade filiaalide, tütarettevõtete või esinduste avamine liikmesriikides. Loetellu mitte kantud Iraani finantseerimis- ja krediidasutustel on samuti lubatud omandada või suurendada osalust ELi finantseerimis- või krediidasutustes või omandada neis mis tahes muud liiki omandiõigusi. ELi finantseerimis- ja krediidasutustel on lubatud avada Iraanis esindusi või luua seal filiaale või tütarettevõtteid, asutada Iraani finantseerimis- või krediidasutustega ühissetevõtteid ja avada neis asutustes pangakontosid.

²² Nagu on täpsustatud ühise laiaulatusliku tegevuskava V lisa punktides 16.1–16.4.

²³ Lubatud tegevuste täpsed üksikasjad on esitatud ühise laiaulatusliku tegevuskava II lisas. Käesolevas jaos kirjeldatakse tegevusi, mis on lubatud pärast seda, kui sanktsioonid rakendamise päeval (16. jaanuar 2016) tühistati. Selles jaos ei käsitleta muid tegevusi, mis olid lubatud sanktsioonide kehtivuse ajal ja mis on seega jätkuvalt lubatud ka pärast rakendamise päeva.

²⁴ Välja arvatud need Iraani füüsilised või juriidilised isikud, üksused või asutused, sealhulgas finantseerimis- ja krediidasutused, kelle suhtes kohaldatakse jätkuvalt piiravaid meetmeid pärast rakendamise päeva, nagu on sätestatud ühise laiaulatusliku tegevuskava II lisa 2. liites.

Neile Iraani füüsilistele ja juriidilistele isikutele, üksustele või asutustele, sealhulgas Iraani finantseerimisasutustele ja Iraani keskpangale, kelle suhtes ei kohaldata enam piiravaid meetmeid, on alates rakendamise päevast lubatud osutada spetsiaalseid finantssõnumiteenuseid, sealhulgas SWIFT-teenust²⁵.

Alates rakendamise päevast on lubatud anda rahalist toetust Iraaniga toimuvaks kaubavahetuseks näiteks ekspordikrediidi, tagatiste või kindlustuse vormis. Sama kehtib Iraani valitsusele antavaid toetusi, sooduslaene ja antavat rahalist abi käsitlevate kohustuste puhul. Muude lubatud tegevuste hulka kuuluvad sellega seoses kindlustuse ja edasikindlustuse pakkumine Iraanile ning Iraaniga tehtavad tehingud riigi või riigi tagatud võlakirjadega.

- Nafta-, gaasi- ja naftakeemiatööstuse sektor

Alates rakendamise päevast on lubatud toornafta ja naftasaaduste, gaasi ja naftakeemiatoodete import, ostmise, vahetamine ja transport Iraanist. ELi isikud võivad mis tahes kas Iraanis või väljaspool Iraani asuvale Iraani isikule või Iraanis kasutamiseks eksportida Iraani nafta-, gaasi- ja naftakeemiatööstuses kasutatavat varustust või tehnoloogiat ja pakkuda tehnilist abi, sealhulgas koolitust, mis on seotud nafta ja maagaasi leiukohtade uurimise, nafta ja maagaasi tootmise ja rafineerimisega, sealhulgas maagaasi veeldamisega. Alates rakendamise päevast on lubatud investeerimine Iraani nafta-, gaasi- ja naftakeemiatööstusse, andes finantslaenu või krediiti mis tahes Iraani isikule, omandades osaluse või suurendades osalust mis tahes Iraani isikus ning luues ühissetevõtte mis tahes Iraani isikuga, kes on Iraanis või väljaspool Iraani tegev nafta-, gaasi- või naftakeemiatööstuses.

- Laevanduse, laevaehituse ja transpordi sektor

Rakendamise päeval tühistatakse laevanduse ja laevaehituse sektorit käsitlevad sanktsioonid ning teatavad transpordisektorit, sealhulgas nendele sektoritele seotud teenuste osutamist käsitlevad sanktsioonid.

---

²⁵ Asjaomased isikud ja üksused on loetletud ühise laiaulatusliku tegevuskava II lisa 1. liites.

Sellest tulenevalt on lubatud järgmised tegevused: laevaehituseks, laevade hoolduseks ja taasseadistamiseks vajaliku laevavarustuse ja tehnoloogia müük, tarnimine ja üleandmine Iraanile või eksport Iraani või müük, tarnimine, üleandmine või eksport asjaomasel sektoril tegutsevatele mis tahes Iraani isikutele; kaubalaevade ja naftatankerite projekteerimine ja ehitamine Iraani riigi või Iraani isikute jaoks või osalemine sellises projekteerimises ja ehitamises; nafta ja naftakeemiatööstuse toodete transportimiseks või ladustamiseks ette nähtud või kasutatavate laevade pakkumine Iraani isikutele, üksustele või asutustele; ning Iraani naftatankeritele ja kaubalaevadele lipu kandmise õiguse andmise ja klassifitseerimisega, sealhulgas mis tahes liiki tehniliste spetsifikatsioonide, registreerimise ja identifitseerimisnumbritega seotud teenuse osutamine.

Kõigil Iraani lennuettevõtjate teostatavatel või Iraanist lähtuvatel lastilendudel on juurdepääs ELi liikmesriikide jurisdiktsiooni alla kuuluvatele lennujaamadele.

ELi liikmesriigid ei kohalda oma territooriumil enam Iraani suunduvate ja Iraanist saabuvate veoste suhtes kontrolli, arestimist ja kõrvaldamist seoses esemetega, mis ei ole enam keelatud.

Lubatud on punkerdamisteenuste või laevavarustuse tarnimise või muude teenuste osutamine Iraani omandis olevatele või lepingu alusel Iraani kasutatavatele laevadele, mis ei vea keelatud esemeid, ning kütuse tarnimine ja inseneri- ja hooldusteenuste osutamine Iraani kaubalennukitele, mis ei vea keelatud esemeid.

- Kuld, muud väärismetallid, pangatähed ja mündid

Lubatud on kulla ja väärismetallide, samuti teemantide müük, tarnimine, eksport, üleandmine või transportimine ning seotud vahendus-, rahastamis- ja turvateenuste osutamine Iraani valitsusele ning riigi avalik-õiguslikele asutustele, ettevõtetele ja ametkondadele või Iraani keskpangale, nende kaupade ja teenuste ostmine Iraani valitsuselt ning riigi avalik-õiguslikelt asutustelt, ettevõtelt ja ametkondadelt või Iraani keskpangalt ning nende kaupade ja teenuste müük, tarnimine, ostmine, eksport, üleandmine või transportimine ning seotud vahendus-, rahastamis- ja turvateenuste osutamine Iraani valitsuse ning riigi avalik-õiguslike asutuste, ettevõtete ja ametkondade või Iraani keskpanga jaoks.

Lubatud on uute trükitud rahatähtede või vermitud müntide tarnimine Iraani keskpangale.

- Metallid

Teatava grafiidi ning toormetalli või teatavate metallide pooltoodete müük, tarnimine, üleandmine või eksportimine Iraani isikule, üksusele või organile või Iraanis kasutamise eesmärgil ei ole alates rakendamise päevast enam keelatud, kuid nendeks tegevusteks tuleb taotleda luba²⁶.

- Tarkvara

Ettevõtte ressursiplaneerimise tarkvara, sealhulgas selle värskenduste müük, tarnimine, üleandmine või eksport Iraani isikule, üksusele või asutusele või Iraanis kasutamise eesmärgil seoses ühise laiaulatusliku tegevuskava kohaste tegevustega ei ole alates rakendamise päevast enam keelatud, kuid nendeks tegevusteks tuleb taotleda luba, kui tarkvara on spetsiaalselt välja töötatud kasutamiseks tuuma- ja sõjatööstuses²⁷.

- Isikute, üksuste ja asutuste loetelust väljaarvamine

Alates rakendamise päevast arvatakse teatavad isikud, üksused ja asutused loetelust välja ning sellest tulenevalt ei kohaldata nende suhtes enam varade külmutamist, neile rahaliste vahendite kättesaadavaks tegemise keeldu ega viisakeeldu. Selle meetmega on hõlmatud ÜRO loetelud ja ELi autonoomsed loetelud. Lisateabe saamiseks loetelust väljaarvatud isikute ja üksuste kohta tuleks tutvuda nõukogu 18. oktoobri 2015. aasta rakendusmäärusega (EL) 2015/1862 ja nõukogu 22. jaanuari 2016. aasta rakendusmäärusega (EL) 2016/74, millega rakendatakse määrust (EL) nr 267/2012, milles käsitletakse Iraani vastu suunatud piiravaid meetmeid²⁸.

---

²⁶ Üksikasjalik teave loa taotlemise korra ja selle korraga hõlmatud kaupade loetelu kohta on esitatud pärast rakendamise päeva jõusse jäävaid sanktsioone käsitleva jao punktis 5.2.

²⁷ Üksikasjalik teave loa taotlemise korra kohta on esitatud pärast rakendamise päeva jõusse jäävaid sanktsioone käsitleva jao punktis 5.2.

²⁸ Vt ka ELi õigusraamistikku käsitlev 4. jagu.

3.2. USA sanktsioonid

Üksikasjaliku teabe saamiseks USAs tühistatavate sanktsioonide ja selle tagajärgede kohta tuleks tutvuda USA suunistega, mis käsitlevad sanktsioonide tühistamist rakendamise päeval kooskõlas E3/EL+3 riikide ja Iraani Islamivabariigi vahelise ühise laiaulatusliku tegevuskavaga, ning esitatud korduma kippuvate küsimustega²⁹.

4. Õigusraamistik

Selles jaos esitatakse ülevaade asjakohasest õigusraamistikust, millega rakendatakse sanktsioonide tühistamist³⁰ kooskõlas ühise laiaulatusliku tegevuskavaga.

4.1. ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioon 2231 (2015)

ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioon 2231 (2015) võeti vastu 20. juulil 2015. Resolutsiooniga kiideti heaks ühine laiaulatuslik tegevuskava, selles kutsuti tungivalt üles tegevuskava vastavalt kokku lepitud ajakavale täielikult rakendada³¹ ning määratleti kava ja kohustused, mida kõik pooled peavad täitma eesmärgiga saavutada ÜRO Iraani-vastaste sanktsioonide lõpetamine.

- Rakendamise päeval (16. jaanuar 2016) lõpetati kõigi varasemate Iraani tuumaküsimust käsitlevate ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioonide³² sätete kohaldamine – neid hakatakse siiski taas kohaldama, kui Iraan ei täida olulisel määral ühise laiaulatusliku tegevuskavaga ette nähtud kohustusi – ning kohaldatakse eripiiranguid, sealhulgas tuumarelvade leviku seisukohast tundlike kaupadega seotud piiranguid.

²⁹ <https://www.treasury.gov/resource-center/sanctions/Programs/Pages/iran.aspx>.

³⁰ Käesolevas kirjalikus teabes hõlmab fraas „piiravate meetmete tühistamine” vastavalt vajadusele ka asjaomaste meetmete peatamise ja rakendamise tühistamist.

³¹ Ühise laiaulatusliku tegevuskava V lisa.

³² ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioonid 1696 (2006), 1737 (2006), 1747 (2007), 1803 (2008), 1835 (2008), 1929 (2010) ja 2224 (2015).

- ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni kehtivuse lõppemise päeval lõpetatakse kõigi ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni 2231 (2015) sätete kohaldamine ning ÜRO Julgeolekunõukogu lõpetab Iraani tuumaküsimuse arutamise ja küsimus arvatakse välja nende küsimuste loetelust, millega seoses julgeolekunõukogu poole saab pöörduda.

4.2. ELi õigusraamistik

ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni 2231 (2015) rakendamiseks kooskõlas ühise laiaulatusliku tegevuskavaga võtab Euroopa Liit vastu õigusaktid, millega tagatakse ELi sanktsioonide tühistamiseks vajalik õigusraamistik. Kuigi eespool nimetatud sanktsioonide tühistamine jõustus rakendamise päeval, st 16. jaanuaril 2016, võttis EL vastavalt ühisele laiaulatuslikule tegevuskavale kohustuse valmistada vajalikud õigusaktid ette ja võtta need vastu vastuvõtmise päeval, st 18. oktoobril 2015, lükates nende kohaldamise alguse edasi.

Ühise laiaulatusliku tegevuskava alusel tühistati need piiravad meetmed, mille Euroopa Liit kehtestas seoses Iraani tuumaenergiaalaste tegevustega, nagu on sätestatud nõukogu otsuses 2010/413/ÜVJP³³ ja nõukogu määruses (EL) nr 267/2012³⁴. ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni 2231 (2015) rakendamine kooskõlas ühise laiaulatusliku tegevuskavaga toimub peamiselt³⁵ järgmiste ELi õigusaktide abil:

- Nõukogu otsus (ÜVJP) 2015/1863, 18. oktoober 2015, millega muudetakse otsust 2010/413/ÜVJP, mis käsitleb Iraani vastu suunatud piiravaid meetmeid³⁶

³³ ELT L 195, 27.7.2010, lk 39
(http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv:OJ.L_.2010.195.01.0039.01.EST)

³⁴ ELT L 88, 24.3.2012, lk 1.

³⁵ Viide sanktsioonidele, mis tühistatakse rakendamise päeval (16. jaanuar 2016). Ülejäänud sanktsioonide tühistamiseks üleminekuaja lõppemise päeval tuleb võtta vastu eraldi ELi õigusaktid, vt punkt 2.4.

³⁶ ELT L 274, 18.10.2015, lk 174.

Kõnealuse otsusega nähakse vastavalt ühisele laiaulatuslikule tegevuskavale ette nõukogu otsuses 2010/413/ÜVJP sätestatud kõigi ELi majandus- ja finantssanktsioonide kohaldamise peatamine samal ajal, kui IAEA teeb kindlaks, et Iraan rakendab kokkulepitud tuumaenergiaalaseid meetmeid. Otsusega peatatakse samuti varade külmutamise meetmete (sealhulgas rahaliste vahendite ja majandusressursside kättesaadavaks tegemise keelu) ja viisakeelu kohaldamine isikute ja üksuste suhtes vastavalt ühises laiaulatuslikus tegevuskavas osutatule. Kõnealuse otsusega kehtestatakse ka loa andmise kord, mille alusel vaadatakse läbi teatud tuumaenergiaalased ning teatud metallide ja tarkvara üleandmised ning tehakse nende suhtes otsus. Otsust rakendatakse kahe määrusega (vt allpool), mis on vahetult kohaldatavad kõigis liikmesriikides.

- Nõukogu 18. oktoobri 2015. aasta määrus (EL) 2015/1861, millega muudetakse määrust (EL) nr 267/2012, milles käsitletakse Iraani vastu suunatud piiravaid meetmeid³⁷

Kõnealuse määrusega jäetakse vastavalt ühisele laiaulatuslikule tegevuskavale nõukogu määrusest (EL) nr 267/2012 välja kõiki ELi majandus- ja finantssanktsioone käsitlevad artiklid samal ajal, kui IAEA teeb kindlaks, et Iraan rakendab kokkulepitud tuumaenergiaalaseid meetmeid (16. jaanuar 2016). Määrusega rakendatakse ka eelneva loa andmise kord, mille alusel vaadatakse läbi teatud tuumaenergiaalased ning teatud metallide ja tarkvara üleandmised ning tehakse nende suhtes otsus. Nõukogu määrusega (EL) 2015/1861 rakendatakse samuti sätteid tuumarelva leviku tõkestamisega seotud keeldude kohta, näiteks raketitehnoloogiaga seotud sanktsioonid, mis jäävad kehtima.

Nõukogu määrus (EL) 2015/1861 on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõigis ELi liikmesriikides.³⁸

- Nõukogu 18. oktoobri 2015. aasta rakendusmäärus (EL) 2015/1862, millega rakendatakse määrust (EL) nr 267/2012, milles käsitletakse Iraani vastu suunatud piiravaid meetmeid³⁹

Kõnealuse määrusega rakendatakse nõukogu otsust (ÜVJP) 2015/1863 niivõrd, kuivõrd sellega tühistatakse piiravate meetmete kohaldamine otsuse 2010/413/ÜVJP V ja VI lisas (vastavalt ÜRO ja autonoomne loetelu) loetletud isikute ja üksuste suhtes samal ajal, kui IAEA teeb kindlaks, et Iraan rakendab kokkulepitud tuumaenergiaalaseid meetmeid. Kõnealused isikud ja üksused jäetakse välja määruse (EL) nr 267/2012 VIII ja IX lisas (vastavalt ÜRO ja autonoomne loetelu) loetletud isikute ja üksuste hulgast, kelle suhtes kohaldatakse piiravaid meetmeid, samal ajal, kui IAEA teeb kindlaks, et Iraan rakendab kokkulepitud tuumaenergiaalaseid meetmeid (16. jaanuar 2016).

³⁷ ELT L 274, 18.10.2015, lk 1.

³⁸ Vt määruse (EL) 2015/1861 artikkel 2. ELi aluslepingutele lisatud deklaratsioonis nr 17 on sätestatud, et „[...] vastavalt Euroopa Liidu Kohtu väljakujunenud praktikale on aluslepingud ja liidu poolt aluslepingute alusel vastu võetud õigusaktid liikmesriikide õiguse suhtes ülimuslikud [...]”.

³⁹ ELT L 274, 18.10.2015, lk 161.

- Nõukogu 16. jaanuari 2016. aasta otsus (ÜVJP) 2016/37, mis käsitleb otsuse (ÜVJP) 2015/1863 (millega muudetakse otsust 2010/413/ÜVJP (mis käsitleb Iraani vastu suunatud piiravaid meetmeid)) kohaldamise kuupäeva⁴⁰
- Märkus: teave nõukogu 18. oktoobri 2015. aasta määruse (EL) 2015/1861 (millega muudetakse määrust (EL) nr 267/2012, milles käsitletakse Iraani vastu suunatud piiravaid meetmeid) ja nõukogu 18. oktoobri 2015. aasta rakendusmääruse (EL) 2015/1862 (millega rakendatakse määrust (EL) nr 267/2012, milles käsitletakse Iraani vastu suunatud piiravaid meetmeid) kohaldamise kuupäeva kohta⁴¹

Samal päeval, kui ELi nõukogu oli võtnud teadmiseks, et IAEA peadirektor on esitanud IAEA juhatajate nõukogule ja ÜRO Julgeolekunõukogule aruande, milles kinnitatakse, et Iraan on võtnud ühises laiaulatuslikus tegevuskavas osutatud meetmed, jõustusid nõukogu otsus, määrus ja rakendusmäärus, millega tühistatakse kõik ELi majandus- ja finantssanktsioonid. Õigusakti ja seonduva märkuse eemärk oli kinnitada, et vastuvõtmise päeval vastu võetud õigusakti⁴² kohaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas* avaldatud kuupäevast alates⁴³.

Kõige viimaks avaldas ELi nõukogu avalduse,⁴⁴ milles märkis, et kohustus tühistada kõik ELi tuumavaldkonna sanktsioonid ei piira ühises laiaulatuslikus tegevuskavas osutatud vaidluste lahendamise mehhanismi kohaldamist ja ELi sanktsioonide taaskehtestamist juhul, kui esineb märkimisväärseid puudujääke Iraani-poolsel ühise laiaulatusliku tegevuskava kohaste kohustuste täitmisel. Ühise laiaulatusliku tegevuskava eduka rakendamise ja toimimise tagamisel osalevad siiski kõik tegevuskavaga seotud pooled.

⁴⁰ ELT L 111, 16.1.2016, lk 1.

⁴¹ ELT C 15I, 16.1.2016, lk 1.

⁴² ELT L 274, 18.10.2015, lk 1.

⁴³ Vt nõukogu 18. oktoobri 2015. aasta otsuse (ÜVJP) 2015/1863 artikkel 2.

⁴⁴ ELT C 345, 18.10.2015, lk 1.

- Nõukogu 22. jaanuari 2016. aasta rakendusotsus (ÜVJP) 2016/78, millega rakendatakse otsust 2010/413/ÜVJP, mis käsitleb Iraani vastu suunatud piiravaid meetmeid⁴⁵

Kõnealuse otsusega peatati varade külmutamise meetmete (sealhulgas rahaliste vahendite ja majandusressursside kättesaadavaks tegemise keelu) kohaldamine kahe üksuse suhtes, kelle ÜRO Julgeolekunõukogu oli jätnud loetelust välja 17. jaanuaril 2016.

- Nõukogu 22. jaanuari 2016. aasta rakendusmäärus (EL) 2016/74, millega rakendatakse määrust (EL) nr 267/2012, milles käsitletakse Iraani vastu suunatud piiravaid meetmeid⁴⁶

Kõnealuse määrusega rakendatakse nõukogu rakendusotsust (ÜVJP) 2016/78, tühistades kahe üksuse suhtes kohaldatavad varade külmutamise meetmed pärast ÜRO Julgeolekunõukogu otsust jätta need üksused loetelust välja 17. jaanuaril 2016.

---

⁴⁵ ELT L 16, 23.1.2016, lk 25.

⁴⁶ ELT L 16, 23.1.2016, lk 6.

5. Pärast rakendamise päeva jõusse jäävad tuumarelva leviku tõkestamisega seotud sanktsioonid ja piirangud

Käesolevas jaos kirjeldatakse tuumarelva leviku tõkestamisega seotud sanktsioone ja piiranguid, mis jäävad jõusse pärast rakendamise päeva (16. jaanuar 2016). Nendeks on relvaembargo, raketitehnoloogiaga seotud sanktsioonid, teatud tuumaenergiaalaseid üleandmisi ja tegevusi käsitlevad piirangud, sätted teatud metallide ja tarkvara kohta, mille suhtes kehtib loa andmise kord, ning seonduvad loetelud, mis jäävad jõusse pärast rakendamise päeva.

Iraani ja Iraanist välja toimetatavate vedude kontrollimist käsitlevaid meetmeid ning laevade punkerdamis- ja varustamisteenuste osutamisega seotud meetmeid kohaldatakse jätkuvalt pärast rakendamise päeva nende kaupade puhul, mis on endiselt keelatud.

5.1. Tuumarelva leviku tõkestamisega seotud sanktsioonid

- Relvaembargo

Keeld otse või kaudselt müüa, tarnida või üle anda või hankida igat liiki relvi ja seotud materjale, sealhulgas tulirelvad ja laskemoon, sõjaväeveokid ja -varustus, poolsõjaline varustus ning selliste relvade ja seotud materjalide varuosad, ning seonduvate teenuste osutamise keeld jääb kehtima pärast rakendamise päeva. ELi relvaembargo kehtib kõigile sõjaliste kaupade ühises ELi nimekirjas sisalduvatele kaupadele⁴⁷.

ELi relvaembargo jääb jõusse kuni üleminekuaja lõppemise päevani⁴⁸.

---

⁴⁷ Sõjaliste kaupade ühine ELi nimekiri.

⁴⁸ Nagu on täpsustatud ühise laiaulatusliku tegevuskava V lisa punktis 20.1.

- Raketitehnoloogiaga seotud sanktsioonid

Kehtima jääb keeld otse või kaudselt müüa, tarnida, üle anda, eksportida või hankida kaupu ja tehnoloogiat, mis on loetletud nõukogu määruse (EL) nr 267/2012, milles käsitletakse Iraani vastu suunatud piiravaid meetmeid ja mida on muudetud nõukogu määrusega (EL) 2015/1861⁴⁹ (edaspidi „nõukogu muudetud määrus 267/2012”) III lisas, ning mis tahes muid kaupu, mis võivad liikmesriigi määratluse kohaselt kaasa aidata tuumarelvade vahendite väljatöötamisele, ja osutada seonduvaid teenuseid. III lisas on loetletud kõik raketitehnoloogia kontrollirežiimi loendis sisalduvad kaubad ja kogu selle loendiga hõlmatud tehnoloogia. Raketitehnoloogia kontrollirežiimi loendi kohta täpsema teabe saamiseks on soovitatav tutvuda raketitehnoloogia kontrollirežiimi suunistega⁵⁰.

Tuleb märkida, et juhul kui kauba konkreetsed tehnilised omadused või kirjeldused kuuluvad kategooriatesse, mis on hõlmatud nõukogu muudetud määruse 267/2012 nii I kui ka III lisaga, loetakse asjaomane kaup kuuluvaks III lisa alla, mis tähendab, et selles olukorras kehtib alati keeld⁵¹.

ELi raketitehnoloogiaga seotud sanktsioonid jäävad jõusse kuni üleminekuaja lõppemise päevani⁵².

- Üksikisikud ja üksused, kelle suhtes jäävad piiravad meetmed kehtima

Teatavate isikute ja üksuste suhtes (ÜRO ja ELi loetelud) jätkatakse varade külmutamise meetmete, viisakeelu ja finantssõnumiteenuse (SWIFT) osutamise keelu kohaldamist kuni üleminekuaja lõppemise päevani⁵³.

⁴⁹ ELT L 274, 18.10.2015, lk 15.

⁵⁰ <http://www.mtcr.info/english/guidelines.html>

⁵¹ Kooskõlas nõukogu muudetud määruse 267/2012 I lisa sissejuhatava osaga.

⁵² Nagu on täpsustatud ühise laiaulatusliku tegevuskava V lisa punktis 20.1.

⁵³ Määruse (EL) nr 267/2012 VIII lisas (ÜRO loetelu) ja IX lisas (autonoomne loetelu) osutatud isikud ja üksused.

5.2. Tuumarelva leviku tõkestamisega seotud piirangud (loa andmise kord, sealhulgas hankekanal)

- Tuumaenergiaalased üleandmised ja tegevused

Alates rakendamise päevast annavad liikmesriigi pädevad asutused⁵⁴ igal üksikjuhul eraldi otsustades eelneva loa teatud kaupade ja tehnoloogiaga seotud tuumarelva leviku tõkestamise seisukohast tundlikele tuumaenergiaalastele üleandmistele ja tegevustele, kaasa arvatud seonduvatele teenustele, näiteks tehniline ja finantsabi ning seonduvad investeeringud.

Kaubad ja tehnoloogia, mille jaoks on vaja eelnevat luba, on loetletud nõukogu muudetud määruse 267/2012 I ja II lisas.

I lisa hõlmab tuumatarneriikide grupi loendites nimetatud kaupu ja tehnoloogiat. Tuumatarneriikide grupi loendi kohta täpsema teabe saamiseks on soovitatav tutvuda tuumatarneriikide grupi tuumamaterjali üleandmise suunistega⁵⁵.

Iga I lisas loetletud kauba või tehnoloogia üleandmise või seonduva tegevuse puhul tuleb kasutada ühises laiaulatuslikus tegevuskavas⁵⁶ ja ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioonis 2231(2015)⁵⁷ kirjeldatud hankekanalit. Sellest tulenevalt peab riiklik pädev asutus esitama loa saamise taotluse ÜRO Julgeolekunõukogule. Ühiskomisjoni hanketöörühm esitab iga loa saamise taotluse kohta ÜRO Julgeolekunõukogule soovitusel. Hanketöörühmas osaleb iga E3+3 riik ja Iraan ning kõrge esindaja on koordinaator.

⁵⁴ Iga liikmesriigi pädevad asutused on kindlaks määratud nõukogu määruse (EL) nr 267/2012 (milles käsitletakse Iraani vastu suunatud piiravaid meetmeid) X lisas.

⁵⁵ <http://www.nuclearsuppliersgroup.org/en/guidelines>

⁵⁶ Ühise laiaulatusliku tegevuskava IV lisa.

⁵⁷ Erandeid võidakse teha teatavate kaupade suhtes, mis on mõeldud kergvee reaktorite jaoks, või seoses üleandmistega, mis on vajalikud selleks, et Iraan saaks täita ühises laiaulatuslikus tegevuskavas osutatud kohustusi või et valmistada ette ühise laiaulatusliku tegevuskava rakendamist. Täpsemalt vt nõukogu muudetud määrusest 267/2012.

Hanketöörühma toimimise kohta rohkema teabe saamiseks on soovitatav tutvuda hanketöörühma suunistega⁵⁸.

Teine selline kaupade ja tehnoloogia rühm, mille suhtes annavad liikmesriikide pädevad asutused igal üksikjuhul eraldi otsustades eelneva loa, on esitatud nõukogu muudetud määruse 267/2012 II lisas. II lisa sisaldab muid kahesuguse kasutusega kaupu ja tehnoloogiat, mis võivad kaasa aidata uraani ümbertöötlemisele, rikastamise või raske veega seotud tegevustele või muudele tegevustele, mis ei ole kooskõlas ühise laiaulatusliku tegevuskavaga. Sellistel juhtudel annab riiklik pädev asutus loa üksnes kooskõlas ELi õigusraamistikuga.

- Metallid ja tarkvara

Liikmesriigi pädevad asutused⁵⁹ annavad igal üksikjuhul eraldi otsustades eelneva loa spetsiaalselt tuuma- ja sõjatööstuses kasutamiseks loodud ettevõtte ressursiplaneerimise tarkvara (nagu seda on kirjeldatud nõukogu muudetud määruse 267/2012 VIIA lisas) müügiks, tarnimiseks, üleandmiseks või ekspordiks ning seonduvate teenuste osutamiseks.

Samuti annavad liikmesriigi pädevad asutused⁶⁰ igal üksikjuhul eraldi otsustades eelneva loa grafiidi ning toormetalli või metallide pooltoodete müügiks, tarnimiseks, üleandmiseks või ekspordimiseks ja seonduvate teenuste osutamiseks. Kõnealuse piiranguga hõlmatud kaupade loetelu on esitatud nõukogu muudetud määruse 267/2012 VIIB lisas.

---

⁵⁸ <http://www.un.org/en/sc/2231/restrictions-nuclear.shtml>

⁵⁹ Iga liikmesriigi pädevad asutused on kindlaks määratud nõukogu määruse (EL) nr 267/2012 (milles käsitletakse Iraani vastu suunatud piiravaid meetmeid) X lisas.

⁶⁰ Iga liikmesriigi pädevad asutused on kindlaks määratud nõukogu määruse (EL) nr 267/2012 (milles käsitletakse Iraani vastu suunatud piiravaid meetmeid) X lisas.

6. Muud kui tuumarelva leviku tõkestamisega seotud sanktsioonid ja piiravad meetmed

Sanktsioonid, mille EL on kehtestanud seoses inimõiguste olukorraga Iraanis, terrorismi toetamisega ja muudel põhjustel, ei ole ühise laiaulatusliku tegevuskava osa ja jäävad kehtima.

Meetmed, mille EL on vastu võtnud seoses inimõiguste rikkumistega, hõlmavad varade külmutamist ja viisakeeldu 84 isiku ja ühe üksuse suhtes, kes on vastutavad ränga inimõiguste rikkumise eest, ning keeldu eksportida Iraani seadmeid, mida võidakse kasutada siserepressioonideks või telekommunikatsiooni jälgimiseks⁶¹.

Nende Iraani isikute suhtes, kes on loetellu kantud ka ELi terrorismivastaste meetmete ja Süüriat käsitlevate sanktsioonide (või mis tahes muu ELi sanktsioonide) korra alusel⁶², kohaldatakse jätkuvalt asjaomase korra kohaseid piiravaid meetmeid, mis ei ole hõlmatud ühise laiaulatusliku tegevuskavaga.

---

⁶¹ Vt nõukogu 12. aprilli 2011. aasta määruse (EL) nr 359/2011 (mis käsitleb teatavate isikute, üksuste ja asutuste vastu suunatud piiravaid meetmeid seoses olukorraga Iraanis) lisad III ja IV (<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX:32011R0359&qid=1452107764652>).

⁶² ELi terrorismivastased meetmed: ühine seisukoht 2001/931 ja nõukogu määrus (EÜ) nr 2580/2001. Süüria olukorraga seotud sanktsioonide kord: nõukogu otsus 2013/255/ÜVJP ja nõukogu määrus (EL) nr 36/2012.

7. Küsimused ja vastused

Käesolevas jaos kirjeldatakse praktilisi küsimusi, mille on tõstatanud ELi liikmesriigid või kolmandad riigid ja äriühingud. Selle eesmärk on anda praktiline vahend ühise laiaulatusliku tegevuskava rakendamiseks ning eespool nimetatud õigusaktide ühetaoliseks kohaldamiseks ELis. Seetõttu võiks käesolevat jagu uuendada vastavalt tegevuskava ja asjaomaste õigusaktide rakendamisel saadud kogemustele. Küsimused on jaotatud põhikategooriatesse.

Üldised küsimused

1. Mis ajaks on rakendamise päev vastavalt ühisele laiaulatuslikule tegevuskavale kavandatud?

Rakendamise päev on 16. jaanuar 2016, kui IAEA tegi kindlaks, et Iraan rakendab tuumaenergiaalaseid meetmeid, nagu on kirjeldatud ühise laiaulatusliku tegevuskava asjakohastes punktides, ja kui E3/EL+3 tühistas samaaegselt sanktsioonid, nagu on kirjeldatud ühise laiaulatusliku tegevuskava asjakohastes punktides.

2. Millised sanktsioonid tühistati rakendamise päeval ja kas on olemas tühistatud sanktsioonide loetelu?

Rakendamise päeval (16. jaanuar 2016) tühistas EL kõik majandus- ja finantssanktsioonid, mille ta oli kehtestanud seoses Iraani tuumaprogrammiga. Üksikasjalik teave rakendamise päeval tühistatud sanktsioonide kohta on esitatud käesoleva dokumendi 3. jaos.

3. Millised sanktsioonid jäävad rakendamise päeval kehtima?

Kehtima jäävaid tuumarelva leviku tõkestamisega seotud sanktsioone on käsitletud käesoleva dokumendi 5. jaos. Piiravad meetmed, mis ei ole seotud tuumaküsimustega või tuumarelva leviku tõkestamisega, näiteks inimõigusi ja terrorismi toetamist käsitlevad meetmed, mida on kirjeldatud käesoleva dokumendi 6. jaos, jäävad jõusse, kuna need ei ole hõlmatud ühise laiaulatusliku tegevuskavaga.

4. Mille eksport on Iraani lubatud?

Alates rakendamise päevast (16. jaanuar 2016) on Iraani lubatud igasugune eksport koos järgmiste eranditega:

- asjaomase liikmesriigi pädev asutus annab igal üksikjuhul eraldi otsustades eelneva loa nõukogu määruse (EL) nr 267/2012 (mida on muudetud nõukogu määrusega (EL) 2015/1861) I, II, VIIA ja VIIB lisas loetletud kaupade ja tehnoloogia ekspordiks;*
- eksportida ei või endiselt ELi sõjaliste kaupade ühises nimekirjas loetletud relvi ning kaupu ja tehnoloogiat, mis on loetletud nõukogu määruse (EL) nr 267/2012 (milles käsitletakse Iraani vastu suunatud piiravaid meetmeid ja mida on muudetud nõukogu määrusega (EL) 2015/1861) III lisas (raketitehnoloogia kontrollirežiimi loend);*
- lisaks on Iraani inimõigustega seotud sanktsioonide korra alusel endiselt keelatud eksportida siserepressioonideks kasutada võidavat varustust ja telekommunikatsiooni jälgimise seadmeid, mis ei ole ühise laiaulatusliku tegevuskavaga hõlmatud;*
- samuti on jätkuvalt keelatud igasugune eksport kõigile isikutele ja üksustele või kõigi isikute ja üksuste kasuks, kes on kantud loetellu mis tahes ELi sanktsioonide korra alusel (keeld teha loetellu kantud isikutele ja üksustele kättesaadavaks majandusressursse).*

5. Kas on olemas ekspordikontrolli eeskirju, mida kohaldatakse kolmandatesse riikidesse eksportimise suhtes?

Mis tahes ekspordikontrolli eeskirjad, mida kohaldatakse Iraani tuumaprogrammiga seoses kehtestatud sanktsioonidest sõltumatult, jäävad kehtima. Mis tahes sellised ekspordikontrolli eeskirjad kehtivad väljaspool ELi asuvatesse riikidesse eksportimise suhtes. Lisaks kohaldatakse nõukogu määruse (EL) nr 267/2012 (mida on muudetud nõukogu määrusega (EL) 2015/1861) I, II, VIIA ja VIIB lisas loetletud kaupade ja tehnoloogia suhtes konkreetset loa andmise korda, kui need on mõeldud Iraani kodanikule, üksusele või organile, olenemata sellest, kas ta asub Iraanis või väljaspool Iraani.

6. Mida tähendab mõiste „seonduvad teenused” kasutatuna ühise laiaulatusliku tegevuskava II lisa?

Ühise laiaulatusliku tegevuskava II lisa kohaldamise eesmärgil tähendab mõiste „seonduvad teenused” igasugust teenust – sealhulgas tehniline abi, koolitus, kindlustus, edasikindlustus, vahendus, transport või finantsteenused –, mis on vajalik tegevuse jaoks või kaasneb tegevusega, mille osas on sanktsioonid ühise laiaulatusliku tegevuskava kohaselt tühistatud⁶³. Tuleb märkida, et ELi õigusaktidega antakse täiendavat selgust seonduvate teenuste osas sanktsioonide tühistamise ulatuse kohta iga meetme puhul.

7. Kas sanktsioonide tühistamine hõlmab ka praegu Iraani tudengite suhtes kehtivate piirangute tühistamist?

Alates rakendamise päevast (16. jaanuar 2016) ei kehti liikmesriikide suhtes enam ÜRO või ELi kehtestatud kohustust vältida Iraani kodanikele erihariduse või -koolituse andmist valdkondades, mis võivad kaasa aidata tuumarelvade leviku tõkestamise seisukohast tundlikele tuumaenergiaalastele tegevustele Iraanis ja tuumarelvade kandevahendite väljatöötamisele Iraanis.⁶⁴ Kehtima jäävad siiski muud rahvusvahelised kohustused, sealhulgas ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioon 1540, rahvusvaheliste ekspordikontrollirežiimide kohased liikmesriikide kohustused, mis puudutavad massihävitusrelvade levikuga seotud kontrolliloenditesse kantud tehnoloogia mittemateriaalset üleandmist, ning abi andmisest hoidumise kohustused keemiarelvade konventsiooni ja bioloogiliste relvade konventsiooni alusel. Liikmesriigid võivad olla kehtestanud ka täiendavaid riiklikke heakskiitmissüsteeme, mis jäävad jõusse.

⁶³ Ühise laiaulatusliku tegevuskava II lisa joonealune märkus 3.

⁶⁴ Ühise laiaulatusliku tegevuskava II lisa punkt 1.5.1.

8. Mis saab juhul, kui Iraan ei täida ühist laiaulatuslikku tegevuskava?

Kui Iraan või E3/EL+3 leiab, et ühise laiaulatusliku tegevuskavaga ettenähtud kohustusi ei täideta, võib küsimuse edasi suunata ühiskomisjonile. Ühiskomisjon püüab probleemi lahendada ühises laiaulatuslikus tegevuskavas kirjeldatud vaidluste lahendamise mehhanismi abil. Kui kaebuse esitanud osaleja leiab vaidluste lahendamise menetluse lõpus, et probleemile ei ole ikka veel leitud teda rahuldavat lahendust ja kui kõnealune osaleja leiab, et tegemist on ühise laiaulatusliku tegevuskavaga ettenähtud kohustuste jämeda rikkumisega, võib ta teavitada sellest ÜRO Julgeolekunõukogu. ÜRO Julgeolekunõukogu hääletab sanktsioonide tühistamise jätkamist käsitleva resolutsiooni üle ja kui seda resolutsiooni ei ole võetud vastu 30 päeva jooksul alates kõnealusest teavitamisest, taaskestatakse varasemate julgeolekunõukogu resolutsioonide⁶⁵ sätteid, kui julgeolekunõukogu ei otsusta teisiti.

Sellisel juhul taaskestab Euroopa Liit asjaomase nõukogu otsuse vastuvõtmisega Iraani tuumaprogrammiga seoses kehtestatud ELi sanktsioonid, mille kohaldamine oli peatatud ja/või lõpetatud (st taastab vana korra).

9. Kas on võimalik, et ÜRO/EL/USA kehtestavad Iraani suhtes uusi sanktsioone?

EL ja USA hoiduvad ühise laiaulatusliku tegevuskava alusel tühistatud sanktsioonide taaskestamisest või uute tuumavaldkonnaga seotud sanktsioonide kehtestamisest, ilma et see mõjutaks ühise laiaulatusliku tegevuskavaga ettenähtud vaidluste lahendamise mehhanismi kohaldamist. Uusi tuumavaldkonnaga seotud ÜRO Julgeolekunõukogu sanktsioone ei kehtestata, ilma et see mõjutaks ühise laiaulatusliku tegevuskavaga ettenähtud vaidluste lahendamise mehhanismi kohaldamist.

⁶⁵ ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioonid 1696 (2006), 1737 (2006), 1747 (2007), 1803 (2008), 1835 (2008), 1929 (2010) ja 2224 (2015).

10. Millist toetust antakse, et hinnata ja määrata kindlaks, kas tegevus on kooskõlas ühise laiaulatusliku tegevuskavaga?

Luuakse E3/EL+3 riikidest ja Iraanist koosnev ühiskomisjon, mis jälgib ühise laiaulatusliku tegevuskava rakendamist ja täidab ülesandeid, mis on määratletud ühise laiaulatusliku tegevuskava IV lisas.⁶⁶

Riigihangete töörühm abistab ühiskomisjoni selliste ettepanekute läbivaatamisel ja nende osas soovitude tegemisel, mis käsitlevad Iraanile teostatavaid tuumaenergiaalaseid üleandmisi või Iraaniga läbiviidavaid tuumaenergiaalaseid tegevusi. Sanktsioonide tühistamise küsimuses abistab ühiskomisjoni sanktsioonide tühistamise rakendamise töörühm. Kõrge esindaja on ühiskomisjoni ja mõlema töörühma koordinaator.

Finants-, pangandus- ja kindlustusalased meetmed

11. Kas on lubatud kasutada Iraanis osutatavaid finants- ja pangandusteenuseid?

Iraanis osutatavate finants- ja pangandusteenuste kasutamise alased piirangud (mis sisalduvad ELi Nõukogu otsuses 2010/413/ÜVJP ja nõukogu määruses 267/2012) tühistatakse alates rakendamise kuupäevast (16. jaanuar 2016).

12. Kas pangandusalaste meetmete tühistamine võimaldab taasavada korrespondentpangakontosid?

Alates rakendamise kuupäevast (16. jaanuar 2016) on lubatud teostada pangandustegevust Iraani pankadega, sealhulgas luua uusi korrespondentpangasuhteid, tingimusel et Iraani finantseerimisasutus ei ole loetellu kantud üksus.

---

⁶⁶

Ühise laiaulatusliku tegevuskava IV lisa punktid 2.1.1 – 2.1.16.

13. Kas ELi isik või üksus võib kasutada mis tahes Iraani panka oma äritegevuses ja teha pangatehinguid? Kas osa Iraani pankasid on jätkuvalt loetellu kantud?

Teatud Iraani pangad on jätkuvalt kantud loetellu (Ansar Bank, Bank Saderat Iran ja Bank Saderat plc, ja Mehr Bank). Seetõttu tuleks teostada hoolsuskontrolli, tagamaks et Iraani pank ei ole loetellu kantud, kuna selliste pankadega on tegevus ja tehingud jätkuvalt keelatud. Loetellu mitte kantud Iraani pankadega on lubatud teostada pangandustehinguid või -suhteid.

14. Kas on mingeid piiranguid seoses uue pangakonto avamisega Iraanis asuvates loetellu mitte kantud finantseerimisasutustes (või nende filiaalides või tütarettevõtjates) või korrespondentpangasuhte loomisega Iraanis asuvate loetellu mitte kantud finantseerimisasutustega (või nende filiaalide või tütarettevõtjatega)?

Tühistatakse kõik piiravad meetmed, mis on seotud finants-, pangandus- ja kindlustusalaste meetmetega, ning alates rakendamise kuupäevast (16. jaanuar 2016) on lubatud avada uut pangakontot Iraanis asuvates krediidi- või finantseerimisasutustes (või nende filiaalides ja tütarettevõtjates) või luua korrespondentpangasuhteid Iraanis asuvate krediidi- või finantseerimisasutustega (või nende filiaalide ja tütarettevõtjatega), tingimusel et nad ei ole loetellu kantud.

15. Kas on mingeid piiranguid Iraani pankade filiaalide, tütarettevõtete või esinduste avamiseks ELi liikmesriikides või Euroopa pankade filiaalide, tütarettevõtete või esinduste avamiseks Iraanis?

Loetellu mitte kantud Iraani pankadel on alates rakendamise kuupäevast (16. jaanuar 2016) lubatud avada ELi liikmesriikides filiaale, tütarettevõtteid või esindusi. ELi finantseerimisasutustel on alates rakendamise kuupäevast lubatud avada Iraanis filiaale, tütarettevõtteid või esindusi.

16. Millised sanktsioonid kehtivad endiselt Iraani keskpanga ja teiste loetellu kantud Iraani finantseerimisasutuste suhtes?

Iraani keskpank ja teatud teised loetellu kantud Iraani finantseerimisasutused arvati loetelust välja, mistõttu nende üksuste suhtes kehtestatud sanktsioone enam ei kohaldata.

17. Kas on mingeid piiranguid, mis käsitlevad Iraani keskpanga juurdepääsu oma rahalistele vahenditele ja majandusressurssidele?

Iraani keskpank arvati rakendamise kuupäeval (16. jaanuar 2016) loetelust välja, mistõttu kõnealuse üksuse suhtes kehtestatud sanktsioone ei kohaldata alates nimetatud kuupäevast ning vabastati ka kõik rahalised vahendid või majandusressursid, mis olid külmutatud tulenevalt tema loetellu kandmisest.

18. Kas on mingeid piiranguid finantseerimisasutustele seoses finantssõnumiteenuste osutamisega Iraani keskpangale ja teistele loetellu mitte kantud finantseerimisasutustele?

Finantseerimisasutustele kehtestatud keeld osutada spetsiaalseid finantsandmete vahetamiseks kasutatavaid finantssõnumiteenuseid kehtib üksnes loetellu kantud üksuste suhtes. Iraani keskpank ja teatud teised loetellu kantud Iraani finantseerimisasutused arvati loetelust välja. Seetõttu võivad finantseerimisasutused osutada finantssõnumiteenuseid Iraani keskpangale ja teistele loetellu mitte kantud finantseerimisasutustele.

19. Kas finantseerimisasutuste suhtes kohaldatakse sanktsioone, mida USA on kehtestanud Iraani finantseerimisasutustega tehingute teostamise puhul, kui nendel Iraani finantseerimisasutustel on pangandussuhted Iraani isikutega, kes on kantud musta nimekirja „*Specially Designated Nationals (SDN)*”?

See küsimus käsitleb USA kehtestatud sanktsioone ning vastuse täpsuse tagamiseks on viidatud USA juhiste ja OFACi veebisaidil esitatud korduma kippuvate küsimuste (FAQ) rubriigile.⁶⁷

---

⁶⁷

<https://www.treasury.gov/resource-center/sanctions/Programs/Pages/iran.aspx>

20. Kas Iraani pankadel on lubatud taasühineda SWIFTiga?

Iraani pankadel, mis ei ole enam kantud loetellu isikute ja üksuste kohta, kelle suhtes kohaldatakse ELi piiravaid meetmeid, on alates rakendamise kuupäevast (16. jaanuar 2016) lubatud taasühineda SWIFTiga⁶⁸. Isikud ja üksused, kes arvatakse rakendamise kuupäeval loetelust välja, on loetletud nõukogu 18. oktoobri 2015. aasta rakendusmääruse (EL) 2015/1862 (millega rakendatakse määrust (EL) nr 267/2012, milles käsitletakse Iraani vastu suunatud piiravaid meetmeid) lisas. Täiendavad üksused, kes arvati loetelust välja 22. jaanuaril 2016, on loetletud nõukogu 22. jaanuari 2016. aasta rakendusmääruse (EL) 2016/74 (millega rakendatakse määrust (EL) nr 267/2012, milles käsitletakse Iraani vastu suunatud piiravaid meetmeid) lisas.

Sellega seoses viidatakse SWIFTi avaldusele⁶⁹, mille kohaselt saavad rakendusmääruse alusel loetelust välja arvatud pangad rakendamise kuupäeval automaatselt taasühineda SWIFTiga, mis toimub pärast SWIFTi tavalise ühinemisprotsessi (st haldus- ja süsteemide kontroll, ühenduvus ja tehniline korraldus) lõpuleviimist.

21. Kas ELi finantseerimisasutustel on lubatud pärast rakendamise kuupäeva kliirida tehinguid, mis hõlmavad loetellu mitte kantud Iraani isikuid või üksusi?

Jah, ELi finantseerimisasutustel on lubatud kliirida tehinguid loetellu mitte kantud Iraani isikute või üksustega. ELi finantseerimisasutused peavad siiski tagama, et nad ei kliiri tehinguid teiste finantssüsteemide kaudu või teiste üksustega, kui selline tegevus ei ole lubatud.⁷⁰

⁶⁸ Järgmised Iraani pangad on jätkuvalt kantud loetellu: Ansar Bank, Bank Saderat Iran ja Bank Saderat plc, ja Mehr Bank. Vt määruse (EL) nr 267/2012 VIII lisa (ÜRO loetelud) ja IX lisa (autonoomsed loetelud).

⁶⁹ http://www.swift.com/about_swift/shownews?param_dcr=news.data/en/swift_com/2015/Iran_sanctions_agreement_update.xml

⁷⁰ <https://www.treasury.gov/resource-center/sanctions/Programs/Pages/iran.aspx>

22. Kas on lubatud teha rahaliste vahendite ülekandeid Iraani ja Iraanist?

Alates rakendamise kuupäevast (16. jaanuar 2016) on tühistatud keeld teha rahaliste vahendite ülekandeid loetellu mitte kantud Iraani pankadega. Sellest tulenevalt kaotavad kehtivuse kõik piirangud, mis käsitlevad rahaliste vahendite ülekandeid Iraani ja Iraanist ning mida kohaldatakse loetellu mitte kantud Iraani pankade, finantseerimisasutuste ja valuutavahetusasutuste suhtes ning kõigi tütarettevõtete ja filiaalide suhtes.

23. Kas jätkuvalt tuleb esitada rahaliste vahendite ülekannetega seotud teavitusi ja loataotlusi vastavalt nõukogu määruse nr 267/2012 artiklitele 30 ja 30a? Kas on mingeid piiranguid seoses rahaliste vahendite summaga, mida tohib üle kanda?

Alates rakendamise kuupäevast (16. jaanuar 2016) ei ole enam kohustust esitada teavitusi ja loataotlusi seoses rahaliste vahendite ülekannetega Iraani ja Iraanist, kuna kõnealused artiklid on nõukogu määrusest nr 267/2012 välja jäetud⁷¹. Samuti ei kohaldata vastavalt ühisele laiaulatuslikule tegevuskavale enam piiranguid seoses ülekantavate rahaliste vahendite summaga.

24. Kas on lubatud teha rahaliste vahendite ülekandeid Iraani ja Iraanist toiduainete, tervishoiu ja meditsiiniseadmetega seotud või põllumajanduslikel või humanitaareesmärkidel?

Vastavalt enne rakendamise kuupäeva kehtinud piirangutele, mis käsitlesid rahaliste vahendite ülekandeid Iraani ja Iraanist, lubati teatud tingimustel teha rahaliste vahendite ülekandeid toiduainete, tervishoiu ja meditsiiniseadmetega seotud või põllumajanduslikel või humanitaareesmärkidel. Alates rakendamise kuupäevast on rahaliste vahendite ülekandeid Iraani ja Iraanist käsitlevad sätted siiski tühistatud ning rahaliste vahendite ülekandeid käsitlevaid piiranguid enam ei kohaldata, välja arvatud rahaliste vahendite või majandusressursside ülekandmine loetellu kantud isikutele või üksustele.

⁷¹ Nõukogu 18. oktoobri 2015. aasta määruse (EL) 2015/1861, millega muudetakse nõukogu määrust (EL) nr 267/2012, artikli 1 lõige 15.

25. Kas loetellu kantud isikutel ja üksustel on lubatud kasutada külmutatud rahalisi vahendeid erakorraliste kulude katmiseks?

Loetelust välja arvatud isikutel ja üksustel tekib samal päeval viivitamatu juurdepääs oma rahalistele vahenditele. Jätkuvalt loetellu kantud isikud ja üksused ei oma juurdepääsu oma rahalistele vahenditele. Jätkuvalt kehtivad aga erandid, millega võetakse arvesse eelkõige sihtmärgiks olevate isikute põhivajadusi, õigusabikulusi ja erakorralisi kulusid, ning loetellu kantud isikud saavad kehtiva erandi olemasolu korral esitada liikmesriikide pädevatele asutustele loataotluse oma rahaliste vahendite kasutamiseks.

26. Kas Iraani pankade ja finantseerimisasutuste, asutuste ja üksuste suhtes on kehtestatud mingeid piiranguid seoses juurdepääsuga oma rahalistele vahenditele ja majandusressurssidele?

Loetellu mitte kantud Iraani pankade ja finantseerimisasutuste suhtes ei kohaldata Euroopa Liidu kehtestatud varade külmutamise meetmeid. Seetõttu ei ole külmutatud ka nende rahalised vahendid, mis asuvad ELis. Rakendamise kuupäeval (16. jaanuar 2016) arvati paljud loetellu kantud Iraani pangad ja finantseerimisasutused loetelust välja ning 23. jaanuaril 2016 arvati loetelust välja veel täiendavad Iraani pangad. Sellest tulenevalt said loetellu mitte kantud Iraani pangad ja finantseerimisasutused juurdepääsu oma rahalistele vahenditele, mis asusid ELis. Piiratud arv Iraani panku ja finantseerimisasutusi (Ansar Bank, Bank Saderat Iran ja Bank Saderat plc, ja Mehr Bank) on siiski endiselt loetellu kantud ning ei oma juurdepääsu oma rahalistele vahenditele, mis asuvad ELis, välja arvatud kui see on selgesõnaliselt sätestatud nõukogu määruses nr 267/2012.

27. Kuidas vastavalt ühisele laiaulatuslikule tegevuskavale läbiviidav ELi õigusaktidega sätestatud sanktsioonide tühistamine mõjutab kindlustus- ja edasikindlustusteenuste osutamist tehingute puhul, mis hõlmavad Iraani?

Alates rakendamise kuupäevast (16. jaanuar 2016) on lubatud osutada kindlustus- ja edasikindlustusteenuseid Iraanile või Iraani valitsusele või kõigile loetellu mitte kantud Iraani isikutele, üksustele või nende nimel või juhtimisel tegutsevatele asutustele.⁷²

28. Kas on lubatud osta või müüa Iraani emiteeritud võlakohustusi?

Alates rakendamise kuupäevast (16. jaanuar 2016) on lubatud müüa või osta riigi või riigi tagatud võlakirju, mille on emiteerinud näiteks Iraani valitsus või Iraani keskpank või Iraani pangad ning krediidi- või finantseerimisasutused, ning osutada nendega seotud teenuseid. Sama kehtib ka võlakirjade osas, mille on emiteerinud kõik Iraani füüsilised või juriidilised isikud või nende nimel tegutsevad või nende omandis või kontrolli all olevad üksused või asutused.

29. Kas on mingeid piiranguid seoses Iraaniga toimuvaks kaubavahetuseks rahalise toetuse andmisega, sealhulgas ekspordikrediidi, tagatiste või kindlustuse vormis?

Alates rakendamise kuupäevast (16. jaanuar 2016) ei ole ELi liikmesriikidel enam keelatud võtta endale uusi kohustusi ning anda ELi kodanikele või üksustele Iraaniga toimuvaks kaubavahetuseks rahalist toetust, sealhulgas ekspordikrediidi, tagatiste või kindlustuse vormis.

30. Kas on mingeid piiranguid isikutele võtta uusi kohustusi ning anda Iraani valitsusele toetusi või sooduslaene?

Alates rakendamise kuupäevast (16. jaanuar 2016) ei ole ELi liikmesriikidel enam keelatud võtta endale uusi kohustusi ning anda Iraani valitsusele toetusi, rahalist abi ja sooduslaene, sealhulgas rahvusvahelistes finantsinstitutsioonides osalemise kaudu.

---

⁷²

Ühise laiaulatusliku tegevuskava II lisa punkt 3.2.3.

31. Kas on mingeid piiranguid finantseerimisasutustele avada Iraanis uus esindus või asutada sinna uus filiaal või tütarettevõtja?

Alates rakendamise kuupäevast (16. jaanuar 2016) saavad ELi finantseerimisasutused avada Iraanis esindusi, asutada sinna tütarettevõtjaid või avada seal pangakontosid. Samuti on lubatud asutada uusi ühissetevõtteid Iraani finantseerimisasutustega. ELi finantseerimisasutused ei saa siiski osaleda pangandustehingutes selliste Iraani pankadega, mis on jätkuvalt kantud ELi sanktsioonide kohasesse loetellu.

Nafta-, gaasi- ja naftakeemiatööstuse sektor

32. Kas sanktsioonide tühistamine hõlmab naftakeemiatööstust?

Jah, sanktsioonide tühistamine rakendamise kuupäeval (16. jaanuar 2016) hõlmab ka Iraani naftakeemiatööstusega seotud tegevusi.⁷³

33. Kas Iraanist on lubatud osta naftasaadusi, naftakeemiatooteid ja maagaasi, neid sealt saada, neid sinna müüa või turustada?

Jah, alates rakendamise kuupäevast (16. jaanuar 2016) on lubatud Iraanist osta naftasaadusi, naftakeemiatooteid ja maagaasi, neid sealt saada, neid sinna müüa või turustada ning osutada seonduvaid teenuseid.⁷⁴

34. Kas Iraani toornafta, naftasaaduste, naftakeemiatoodete ja veeldatud maagaasi suhtes sanktsioonide tühistamine hõlmab ka transpordi osutamist?

Iraani nafta ja naftakeemiatoodete transport ning kindlustus- ja edasikindlustusteenuste osutamine, sealhulgas õiguskaitsekindlustuse ja vastutuskindlustuse osutamine, on lubatud. Alates rakendamise kuupäevast (16. jaanuar 2016) on samuti lubatud Iraani naftasaaduste ja veeldatud maagaasi transport ning kindlustus- ja edasikindlustusteenuste osutamine, sealhulgas õiguskaitsekindlustuse ja vastutuskindlustuse osutamine. Alates rakendamise kuupäevast on samuti lubatud teised tegevused ja tehingud, mis seonduvad Iraani nafta ja maagaasiga, nagu näiteks rahastamine.⁷⁵

⁷³ Ühise laiaulatusliku tegevuskava II lisa punkt 3.3.1.

⁷⁴ Ühise laiaulatusliku tegevuskava II lisa punktid 1.2.2 ja 1.2.5.

⁷⁵ Ühise laiaulatusliku tegevuskava II lisa punkt 3.3.1.

35. Kas selliste üksuste, nagu näiteks *National Iranian Oil Company* suhtes kehtestatud sanktsioonid on tühistatud?

Piiravaid meetmeid ei kohaldata enam ühegi üksuse suhtes, mis on loetelust välja arvatud. Alates rakendamise kuupäevast (16. jaanuar 2016) on National Iranian Oil Company ning loetellu kantud tütarettevõtted ja sidusettevõtted arvatud loetellu kantud üksuste loetelust välja, mistõttu on nende üksuste suhtes kehtestatud sanktsioonid tühistatud ja tehingud nendega on lubatud.

36. Kas Iraani nafta-, gaasi- ja naftakeemiatööstuse sektoritesse on lubatud teha investeeringuid?

Jah, alates rakendamise kuupäevast (16. jaanuar 2016) on lubatud teha investeeringuid Iraani nafta-, gaasi- ja naftakeemiatööstuse sektoritesse.⁷⁶

37. Ühises laiaulatuslikus tegevuskavas sätestatakse, et rakendamise kuupäeval lõpetatakse jõupingutuste tegemine, mille eesmärk on vähendada Iraani toornafta müüki, sealhulgas tühistatakse piirangud, mis hõlmavad järgmist: Iraani toornafta müügikogused; riigid, kes tohivad osta Iraani toornaftat ning Iraani naftatulude kasutamine. Mida see endaga kaasa toob?

See küsimus käsitleb USA kehtestatud sanktsioone ning vastuse täpsuse tagamiseks on viidatud USA juhiste ja OFACi veebisaidil esitatud korduma kippuvate küsimuste (FAQ) rubriigile.⁷⁷

38. Kas ELi isikul on keelatud teostada äritegevust sellise Iraani üksusega, milles ELi poolt loetellu kantud füüsiline isik või üksus omab vähemus- või mittekontrollivat osalust?

---

⁷⁶

Ühise laiaulatusliku tegevuskava II lisa punkt 1.2.4.

⁷⁷

<https://www.treasury.gov/resource-center/sanctions/Programs/Pages/iran.aspx>

ELi isikutel on keelatud otseselt või kaudselt teha rahalisi vahendeid või majandusressursse kättesaadavaks loetellu kantud isikutele või üksustele. Euroopa Liidu ühise välis- ja julgeolekupoliitika raames kasutatavate piiravate meetmete (sanktsioonide) rakendamise ja hindamise suunistes on esitatud kriteeriumid, mille kohaselt tehakse kindlaks kontroll üksuse üle või üksuse omamine ning see, kas rahalisi vahendeid või majandusressursse on kaudselt tehtud kättesaadavaks loetellu kantud isikutele või üksustele.⁷⁸

Laevanduse, laevaehituse ja transpordi sektor

39. Kas on lubatud pakkuda laevu, mis on ette nähtud Iraani nafta ja naftakeemiatoodete transpordiks?

Jah, loetellu mitte kantud Iraani isikutele või üksustele on lubatud pakkuda laevu, mis on ette nähtud nafta ja naftakeemiatoodete transpordiks või ladustamiseks, ning kõigile isikutele või üksustele on lubatud pakkuda laevu, mis on ette nähtud Iraani nafta või naftakeemiatoodete transpordiks.⁷⁹

40. Kas on lubatud eksportida Iraani laevaehituseks vajalikku laevavarustust ja tehnoloogiat?

Jah, alates rakendamise kuupäevast (16. jaanuar 2016) on lubatud Iraani eksportida laevaehituseks, laevade hoolduseks või taasseadistamiseks vajalikku laevavarustust ja tehnoloogiat või eksportida neid loetellu mitte kantud Iraani äriühingutele või Iraanile kuuluvatele äriühingutele, mis tegutsevad kõnealuses sektoris.⁸⁰

---

⁷⁸

Vt viitedokumente käsitlevas 8. jaos esitatud linki „Omamise ja kontrolli mõistete uued elemendid ning rahaliste vahendite ja majandusressursside kättesaadavaks tegemine”.

⁷⁹

Ühise laiaulatusliku tegevuskava II lisa punktid 1.3.1 ja 1.3.2.

⁸⁰

Ühise laiaulatusliku tegevuskava II lisa punkt 3.4.1.

41. Kas on lubatud ehitada ja remontida Iraani laevu?

Jah, alates rakendamise kuupäevast (16. jaanuar 2016) on lubatud laevaehituseks, laevade hoolduseks ja taasseadistamiseks vajaliku laevavarustuse ja tehnoloogia müüik, tarnimine ja üleandmine Iraanile või eksport Iraani või müüik, tarnimine, üleandmine või eksport asjaomases sektoris tegutsevatele mis tahes Iraani isikule, nagu näiteks NITC ja IRISL. Alates rakendamise kuupäevast on samuti lubatud osaleda selliste kaubalaevade ja naftatankerite projekteerimises, ehitamises ja remontimises, mis kuuluvad Iraanile või loetellu mitte kantud Iraani isikutele või kõnealuses sektoris tegutsevatele Iraanile kuuluvatele äriühingutele, nagu näiteks NITC ja IRISL.⁸¹

42. Kas on lubatud osutada lipu kandmise õiguse andmise ja klassifitseerimise teenuseid laevadele, mis on Iraani isikute omandis või nende kontrolli all?

Jah, alates rakendamise kuupäevast (16. jaanuar 2016) on lubatud osutada teenuseid, mis on seotud sellistele Iraani naftatankeritele ja kaubalaevadele lipu kandmise õiguse andmise ja klassifitseerimisega, sealhulgas mis tahes liiki tehniliste spetsifikatsioonide, registreerimise ja identifitseerimisnumbritega, mis on loetellu mitte kantud Iraani äriühingute või laevanduse ja laevaehituse sektoris tegutsevatele Iraanile kuuluvate äriühingute, nagu näiteks NITC ja IRISL, omandis või nende kontrolli all.

43. Kas on lubatud osutada punkerdamisteenuseid või laevavarustuse tarnimise teenuseid Iraani omandis olevatele või Iraani poolt lepingu alusel kasutatavatele laevadele?

Jah, alates rakendamise kuupäevast (16. jaanuar 2016) on lubatud osutada punkerdamisteenuseid või laevavarustuse tarnimise teenuseid Iraani omandis olevatele või lepingu alusel Iraani kasutatavatele laevadele, sealhulgas prahitud laevadele, mis ei vea keelatud esemeid.⁸²

⁸¹ Ühise laiaulatusliku tegevuskava II lisa punkt 3.4.1.

⁸² Ühise laiaulatusliku tegevuskava II lisa punkt 3.4.4.

Kuld, muud väärismetallid, pangatähed ja mündid

44. Kas on lubatud vermida münte Iraanile või tarnida Iraani keskpangale uusi trükitud või veel ringlusse laskmata Iraani vääringus pangatähtesid?

Alates rakendamise kuupäevast (16. jaanuar 2016) on lubatud tarnida Iraani keskpangale või selle toetuseks uusi vermitud münte ning uusi trükitud või veel ringlusse laskmata Iraani vääringus pangatähtesid.⁸³

45. Kas teemantide eksport Iraani on lubatud?

Alates rakendamise kuupäevast (16. jaanuar 2016) on lubatud teemantide müük Iraani, nende ostmine Iraanist, nende transportimine Iraani või teemantidega seonduv vahendustegevus.⁸⁴

---

⁸³ Ühise laiaulatusliku tegevuskava II lisa punkt 1.4.1.

⁸⁴ Ühise laiaulatusliku tegevuskava II lisa punkt 1.4.1.

46. Kas kulda ja teisi väärismetalle on lubatud tarnida, müüa, üle anda või eksportida Iraani, Iraani valitsusele, selle avalik-õiguslikele asutustele, ettevõtetele ja ametkondadele ning nende omandis või kontrolli all olevatele mis tahes isikutele, üksustele või asutustele või neid nimetatud osapooltelt osta ja importida?

Jah, kulda ja väärismetalle on lubatud müüa, tarnida, eksportida või üle anda ning osutada seotud vahendus-, rahastamis- ja turvateenuseid Iraani valitsusele või Iraani keskpangale ning nende avalik-õiguslikele asutustele, ettevõtetele ja ametkondadele ning nende nimel või juhtimisel tegutsevatele isikutele, üksustele või asutustele või nende omandis või kontrolli all olevatele mis tahes üksustele või asutustele või neid nimetatud osapooltelt osta.

Metallid / tarkvara

47. Kas kõik tarkvara ekspordi suhtes kehtestatud piirangud on tühistatud?

Alates rakendamise kuupäevast (16. jaanuar 2016) on lubatud Iraani eksportida tarkvara, välja arvatud järgmised erandid:

- *Asjaomase liikmesriigi pädev asutus peab üksikjuhtumipõhiselt andma eelneva loa spetsiaalselt tuuma- ja sõjatööstuses kasutamiseks projekteeritud ettevõtte ressursiplaneerimise tarkvara (nagu see on määratletud nõukogu määruse nr 267/2012, mida on muudetud nõukogu määrusega nr 2015/1861, VIIA lisas) müügiks, tarnimiseks, üleandmiseks või ekspordiks ning seotud teenuste osutamiseks;*
- *Asjaomase liikmesriigi pädev asutus peab üksikjuhtumipõhiselt andma eelneva loa tuumaseadmete ja - tehnoloogiaga seotud tarkvara (nagu see on määratletud nõukogu määruse nr 267/2012, mida on muudetud nõukogu määrusega nr 2015/1861, I ja II lisas) müügiks, tarnimiseks, üleandmiseks või ekspordiks;*

- *Ballistiliste rakettidega seotud tarkvara (nagu see on määratletud nõukogu määruse nr 267/2012, mida on muudetud nõukogu määrusega nr 2015/1861, III lisas) müük, tarnimine, üleandmine või eksport on vastupidi aga jätkuvalt keelatud.*

48. Milliste metallide Iraani müügi, tarnimise või ekspordi suhtes kohaldatakse jätkuvalt piiranguid?

Alates rakendamise kuupäevast (16. jaanuar 2016) on lubatud Iraani eksportida metalle, välja arvatud järgmine erand:

- *Asjaomase liikmesriigi pädev asutus peab üksikjuhtumipõhiselt andma eelneva loa grafiidi ning toormetalli või metallide pooltoodete müügiks, tarnimiseks, üleandmiseks või ekspordiks ning tehnilise abi või koolituse, rahastamise või rahalise abi osutamiseks. Kõnealuse piiranguga hõlmatud esemete loetelu on esitatud nõukogu määruse nr 267/2012, mida on muudetud nõukogu määrusega nr 2015/1861, VIIB lisas.*

49. Kas üksustel on lubatud investeerida Iraanis tootmisse või tootmisrajas, et toota metalle, mille suhtes kohaldatakse ekspordilubade korda?

Jah, ühise laiaulatusliku tegevuskavaga ei piirata investeeringute tegemist Iraani sektoritesse, mis seonduvad selliste kaupade müügi, tarnimise, üleandmise või ekspordiga, mille suhtes kohaldatakse jätkuvalt ekspordilubade korda.

50. Kas alumiiniumoksiidi Iraani müügi või ekspordi suhtes peab saama ELi eelneva loa?

Nõukogu määruse nr 267/2012, mida on muudetud nõukogu määrusega nr 2015/1861, VIIB lisas on esitatud loetelu grafiidist ning toormetalli või metallide pooltoodetest, mille müügi või ekspordi suhtes peab asjaomase liikmesriigi pädev asutus⁸⁵ üksikjuhtumipõhiselt andma eelneva loa.

⁸⁵

Iga liikmesriigi pädevad asutused on loetletud nõukogu määruse (EL) nr 267/2012, milles käsitletakse Iraani vastu suunatud piiravaid meetmeid, X lisas.

51. Kas on lubatud müüa, tarnida, üle anda või eksportida tarkvara või osutada tarkvaraga seotud tehnilist ja rahalist abi Iraani isikule, asutusele või üksusele?

Alates rakendamise kuupäevast (16. jaanuar 2016) ei ole enam keelatud ettevõtte ressursiplaneerimise tarkvara⁸⁶, sealhulgas selle värskenduste müük, tarnimine, üleandmine või eksport ning seotud teenuste osutamine mis tahes Iraani isikule, üksusele või asutusele või Iraanis kasutamise eesmärgil, kuid asjaomaste liikmesriikide pädevad asutused peavad üksikjuhtumipõhiselt andma selleks eelneva loa.

Tuumarelva levikuga seotud meetmed

52. Kus on esitatud nimekiri kahesuguse kasutusega kaupadest, mida tohib Iraani eksportida?

Nimekiri kahesuguse kasutusega kaupadest, mida tohib eelneva loa saamisel Iraani eksportida, on esitatud nõukogu määruse nr 267/2012, mida on muudetud nõukogu määrusega nr 2015/1861, I lisas (tuumatarneriikide grupi loend, I ja II osa) ning II lisas (ELi autonoomne loetelu). Lisaks sellele võib kohaldada ekspordilitsentse, mis on antud teistele kahesuguse kasutusega kaupadele, mis on loetletud määruse (EÜ) nr 428/2009 I lisas, tehes seda kõnealuse määruse sätete kohaselt.

53. Kas on lubatud taotleda litsentsi kahesuguse kasutusega kaupade eksportimiseks Iraani?

Jah, kahesuguse kasutusega kaupade eksportimise taotlus tuleks esitada asjaomase liikmesriigi pädevale asutusele. Liikmesriikide pädevate asutuste loetelu on esitatud nõukogu määruse nr 267/2012, mida on muudetud nõukogu määrusega nr 2015/1861, X lisas.

54. Kas ELi liikmesriigi antud kahesuguse kasutusega kaupade ekspordiluba kehtib ka teistes ELi liikmesriikides?

Jah, eksporditaja asukohajärgse liikmesriigi pädevate asutuste antud kahesuguse kasutusega kaupade ekspordiload kehtivad kogu liidus.

⁸⁶ Seda on kirjeldatud nõukogu määruse nr 267/2012, mida on muudetud nõukogu määrusega nr 2015/1861, VIIA lisas.

55. Kui palju aega kulub litsentsi saamiseks?

See küsimus kuulub asjaomase, litsentse väljastava siseriikliku pädeva asutuse pädevusse.

56. Nõukogu määruse nr 267/2012, mida on muudetud nõukogu määrusega nr 2015/1861, artikli 2d lõike 3 punktis b sätestatakse, et liikmesriigid teavitavad IAEAd tuumatarneriikide grupi loendis sisalduvate toodete tarnimisest: kas viidata tuleb mõlemale loendile (tuumatarneriikide grupi loendi I ja II osa)?

Teavitamiskohustus hõlmab tuumatarneriikide grupi mõlemat loendit (I ja II osa) ning see on esitatud nõukogu määruse nr 267/2012, mida on muudetud nõukogu määrusega nr 2015/1861, I lisas.

Relvad ja ballistilised raketid

57. Kas relvaekspordi suhtes kohaldatakse hankekanalis eelnevate lubade andmist?

Rakendamise kuupäeval (16. jaanuar 2016) ei tühistatud ELi relvaembargot. Relvadega, sealhulgas seotud teenuste osutamisega seotud sanktsioonid jäävad jõusse kuni üleminekuaja lõppemise päevani.

Isikute, üksuste ja asutuste loetellu kandmine (varade külmutamine ja viisakeeld)

58. Kas äritegevus Iraaniga on lubatud? Kas osa Iraani isikuid ja üksusi on jätkuvalt loetellu kantud?

Jah, üldjuhul on alates rakendamise kuupäevast (16. jaanuar 2016) lubatud teostada äritegevust Iraani isikute või üksustega, välja arvatud nendega, kes on loetellu kantud kuni üleminekuaja lõppemise päevani või kes on loetellu kantud erineva sanktsioonide korra alusel, mistõttu nende suhtes kohaldatakse jätkuvalt varade külmutamise meetmeid, sealhulgas rahaliste vahendite ja majandusressursside kättesaadavaks tegemise keeldu.

Enne ärisuhte alustamist on soovitatav kõnealuste loeteludega tutvuda. Internetis on kättesaadav nende isikute ja üksuste keskregister, kelle suhtes kohaldatakse ELi sanktsioone.⁸⁷

59. Kuidas on võimalik kontrollida, kas üksus või üksikisik on kantud sanktsioonide loetellu?

Euroopa Liidus asuvad isikud või üksused ning maailmas asuvad ELi kodanikud peavad teostama hoolsuskontrolli, tagamaks et nad ei tee rahalisi vahendeid või majandusressursse kättesaadavaks loetellu kantud isikutele.

Internetis on kättesaadav nende isikute ja üksuste keskregister, kelle suhtes kohaldatakse ELi sanktsioone.⁸⁸

60. Kas ühine laiaulatuslik tegevuskava võimaldab kehtestada uusi sanktsioone Iraani isikute või üksuste suhtes, kes toetavad Iraani valitsust pärast rakendamise kuupäeva?

Ühise laiaulatusliku tegevuskava kohaselt hoidub EL uute sanktsioonide kehtestamisest Iraani isikute või üksuste suhtes üksnes seetõttu, et nad toetavad Iraani valitsust materiaalselt, logistiliselt või rahaliselt.

---

⁸⁷ http://eeas.europa.eu/cfsp/sanctions/consol-list/index_en.htm

⁸⁸ http://eeas.europa.eu/cfsp/sanctions/consol-list/index_en.htm

Sanktsioonide taaskehtestamine

61. Mis põhjustaks ELi majandus- ja finantssanktsioonide taaskehtestamise?

Kui Iraan on jätnud olulisel määral täitmata ühise laiaulatusliku tegevuskavaga talle ette nähtud kohustused ja pärast seda, kui on ära kasutatud kõik vaidluste lahendamise mehhanismi kohased võimalused, taaskehtestab Euroopa Liit tühistatud ELi sanktsioonid (taastab vana korra). Tuleb märkida, et kõik tegevuskava pooled on otsusekindlalt valmis hoiduma mis tahes tegevusest, mida võib käsitada kohustuste täitmata jätmisena, ning vältima sanktsioonide taaskehtestamist, kohaldades vaidluste lahendamise mehhanismi.

62. Kuidas toimub ELi sanktsioonide taaskehtestamine vana korra taastamise korral?

Euroopa Liidu Nõukogu võtab vastu otsuse, mis põhineb liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja, Prantsusmaa, Saksamaa ja Ühendkuningriigi soovitusel ning millega taaskehtestatakse kõik Iraani tuumaprogrammiga seoses kehtestatud ELi sanktsioonid, mille kohaldamine on olnud peatatud ja/või tühistatud. Kui Iraan on jätnud olulisel määral täitmata ühise laiaulatusliku tegevuskavaga talle ette nähtud kohustused, toimub ELi sanktsioonide taaskehtestamine kooskõlas varasemate, sanktsioonide algse kehtestamise ajal jõus olnud sätetega.

63. Mis juhtub kehtivate lepingutega ELi sanktsioonide taaskehtestamise korral?

ELi sanktsioonide taaskehtestamise korral ei kohaldata sanktsioone tagasiulatuvalt. Ühise laiaulatusliku tegevuskavaga sanktsioonide leevendamise ajal ja ELi õigusraamistiku kohaselt sõlmitud lepingute täitmine on lubatud, et äriühingutel oleks võimalik oma tegevus lõpetada, tingimusel et kõnealuseid lepinguid täidetakse kooskõlas varasemate, sanktsioonide algse kehtestamise ajal kehtinud sätetega. Üksikasjalikud andmed varasemate lepingute täitmiseks võimaldatava aja kohta esitatakse ELi sanktsioonide taaskehtestamist käsitlevates õigusaktides. Näiteks, investeerimisega seotud sanktsioonide taaskehtestamise korral ei oleks tagasiulatuvalt hõlmatud investeeringud, mis tehti enne vana korra taastamist, ning enne sanktsioonide taaskehtestamist sõlmitud investeerimislepingute täitmine on lubatud tingimusel, et see toimub kooskõlas varasemate, sanktsioonide algse kehtestamise ajal jões olnud sätetega. Lepingud, mille sõlmimine oli lubatud sanktsioonide kehtimise ajal, ei ole taaskehtestatud sanktsioonidega hõlmatud.

64. Kas vana korra taastamise hetkest antakse avalikult teada?

ELi sanktsioonide taaskehtestamine tähendab ELi õigusaktide vastuvõtmist, millega tühistatakse nõukogu otsuse 2010/413/ÜVJP, mida on muudetud nõukogu otsusega 2015/1863, artiklite kohaldamise peatamine ning taaskehtestatakse vastavad artiklid nõukogu määruses nr 267/2012, mida on muudetud nõukogu määrusega nr 2015/1861. Need õigusaktid avaldatakse Euroopa Liidu Teatajas ning on seega avalikult kättesaadavad.⁸⁹

---

⁸⁹

Vt nõukogu 18. oktoobri 2015. aasta otsuse (ÜVJP) 2015/1863 artikkel 2.

Hankekanal

65. Kuidas hankekanal toimib?

ÜRO Julgeolekunõukogu vastab riikide esitatud taotlustele eksportida teatud kaupu Iraani ja teostada seal teatud tegevusi (tuumatarneriikide grupi loend / nõukogu määruse nr 267/2012, mida on muudetud nõukogu määrusega nr 2015/1861, I lisa), tehes seda pärast riigihangete töörühma / ühiskomisjoni esitatud soovitusi.

66. Mis on riigihangete töörühma roll?

Riigihangete töörühma roll on vaadata läbi ettepanekuid, mis käsitlevad Iraanile teostatavaid tuumaenergiaalaseid üleandmisi või Iraaniga riigihangete töörühma kaudu läbiviidavaid tuumaenergiaalaseid tegevusi, ning teha nende osas ühiskomisjoni nimel soovitusi.⁹⁰

67. Kes on ühise laiaulatusliku tegevuskava IV lisa punktis 6.4.1 nimetatud „koordinaator“?

Kõrge esindaja on riigihangete töörühma koordinaator.⁹¹

68. Kuidas tagatakse teabe konfidentsiaalsus loataotluse esitamisel? Näiteks äritegevusega seotud tundliku teabe osas.

Riigihangete töörühma tegevuse suhtes kohaldatakse ÜRO konfidentsiaalsuseeskirju.⁹²

69. Kuidas riigihangete töörühm edastab siseriiklikele ametiasutustele oma otsused loa andmise kohta?

Riigihangete töörühm vaatab taotlused läbi ja esitab soovituse ÜRO Julgeolekunõukogule, mis edastab seejärel oma otsuse siseriiklikele pädevatele asutustele.

⁹⁰ Ühise laiaulatusliku tegevuskava IV lisa punkt 6.2.

⁹¹ Ühise laiaulatusliku tegevuskava IV lisa punkt 6.3.

⁹² Ühise laiaulatusliku tegevuskava IV lisa punkt 3.4.

8. Viitedokumendid

Ühine laiaulatuslik tegevuskava

- Ühine laiaulatuslik tegevuskava

http://eeas.europa.eu/statements-eeas/docs/iran_agreement/iran_joint-comprehensive-plan-of-action_en.pdf

- Ühine laiaulatuslik tegevuskava – I lisa – Tuumaenergiaalased meetmed

http://eeas.europa.eu/statements-eeas/docs/iran_agreement/annex_1_nuclear_related_commitments_en.pdf

- Ühine laiaulatuslik tegevuskava – II lisa – Sanktsioonidega seoses võetud kohustused

http://eeas.europa.eu/statements-eeas/docs/iran_agreement/annex_2_sanctions_related_commitments_en.pdf

II lisa liited

http://eeas.europa.eu/statements-eeas/docs/iran_agreement/annex_1_attachements_en.pdf

- Ühine laiaulatuslik tegevuskava – III lisa – Tsiviilotstarbeline tuumaenergiaalane koostöö

http://eeas.europa.eu/statements-eeas/docs/iran_agreement/annex_3_civil_nuclear_cooperation_en.pdf

- Ühine laiaulatuslik tegevuskava – IV lisa – Ühiskomisjon

http://eeas.europa.eu/statements-eeas/docs/iran_agreement/annex_4_joint_commission_en.pdf

- Ühine laiaulatuslik tegevuskava – V lisa – Rakenduskava

http://eeas.europa.eu/statements-eeas/docs/iran_agreement/annex_5_implementation_plan_en.pdf

Ühinenud Rahvaste Organisatsioon

- ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioon 2231 (2015)

http://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/RES/2231%282015%29

- ÜRO Julgeolekunõukogu

<http://www.un.org/en/sc/>

ELi õigusaktid

- Nõukogu 26. juuli 2010. aasta otsus 2010/413/ÜVJP, mis käsitleb Iraani vastu suunatud piiravaid meetmeid ja millega tunnistatakse kehtetuks ühine seisukoht 2007/140/ÜVJP

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/?uri=CELEX:32010D0413>

- Nõukogu otsus (ÜVJP) 2015/1863, 18. oktoober 2015, millega muudetakse otsust 2010/413/ÜVJP, mis käsitleb Iraani vastu suunatud piiravaid meetmeid

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:32015D1863&from=EN>

- Nõukogu 23. märtsi 2012. aasta määrus (EL) nr 267/2012, milles käsitletakse Iraani vastu suunatud piiravaid meetmeid ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 961/2010

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/?uri=CELEX:32012R0267>

- Nõukogu 18. oktoobri 2015. aasta määrus (EL) 2015/1861, millega muudetakse määrust (EL) nr 267/2012, milles käsitletakse Iraani vastu suunatud piiravaid meetmeid (sealhulgas lisad)

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/?uri=CELEX:32015R1861>

- Nõukogu rakendusmäärus (EL) 2015/1862, 18. oktoober 2015, millega rakendatakse määrust (EL) nr 267/2012, milles käsitletakse Iraani vastu suunatud piiravaid meetmeid

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/?uri=CELEX:32015R1862>

- Nõukogu otsus (ÜVJP) 2016/37, 16. jaanuar 2016, mis käsitleb otsuse (ÜVJP) 2015/1863 (millega muudetakse otsust 2010/413/ÜVJP (mis käsitleb Iraani vastu suunatud piiravaid meetmeid)) kohaldamise kuupäeva

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/?uri=CELEX:32016D0037>

- Märkus: Teave nõukogu 18. oktoobri 2015. aasta määruse (EL) 2015/1861, millega muudetakse määrust (EL) nr 267/2012 (milles käsitletakse Iraani vastu suunatud piiravaid meetmeid) (ELT L 274, 18.10.2015, lk 1), ja nõukogu 18. oktoobri 2015. aasta rakendusmääruse (EL) 2015/1862, millega rakendatakse määrust (EL) nr 267/2012 (milles käsitletakse Iraani vastu suunatud piiravaid meetmeid) (ELT L 274, 18.10.2015, lk 161), kohaldamise kuupäeva kohta

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/?uri=CELEX:52016XG0116%2801%29>

- Nõukogu rakendusotsus (ÜVJP) 2016/78, 22. jaanuar 2016, millega rakendatakse otsust 2010/413/ÜVJP, mis käsitleb Iraani vastu suunatud piiravaid meetmeid

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/?uri=CELEX:32016D0078>

- Nõukogu rakendusmäärus (EL) 2016/74, 22. jaanuar 2016, millega rakendatakse määrust (EL) nr 267/2012, milles käsitletakse Iraani vastu suunatud piiravaid meetmeid

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/?uri=CELEX:32016R0074>

Muud asjakohased ELi dokumendid

- Korduma kippuvad küsimused ELi piiravate meetmete kohta

http://eeas.europa.eu/cfsp/sanctions/docs/frequently_asked_questions_et.pdf

- Euroopa Liidu ühise välis- ja julgeolekupoliitika raames kasutatavate piiravate meetmete rakendamise ja hindamise suunised

<http://register.consilium.europa.eu/doc/srv?l=ET&f=ST%2011205%202012%20INIT>

- Omamise ja kontrolli mõistete uued elemendid ning rahaliste vahendite ja majandusressursside kättesaadavaks tegemine

<http://register.consilium.europa.eu/doc/srv?l=ET&f=ST%209068%202013%20INIT>

- ELi parimad tavad piiravate meetmete tõhusaks rakendamiseks

<http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-10254-2015-INIT/et/pdf>

USA OFACi veebisait

<https://www.treasury.gov/resource-center/sanctions/Programs/Pages/iran.aspx>